

Guvernul României - Normă metodologică din 16 noiembrie 2016**Normele metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii din Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii din 16.11.2016**

În vigoare de la 07 decembrie 2016

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 985 din 07 decembrie 2016. Nu există modificări până la 25 aprilie 2017.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale și organizatorice

SECȚIUNEA 1

Dispoziții generale

Art. 1. - (1) În procesul de realizare a concesiunilor de lucrări și a concesiunilor de servicii, denumite în continuare contracte de concesiune, în orice situație pentru care nu există o reglementare expresă, se aplică principiile prevăzute la art. 2 **alin. (2)** din Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, denumită în continuare Lege.

(2) În sensul paragrafului 2 al secțiunii a 3-a a cap. I din Lege, sintagma "entitate contractantă" include atât autoritățile contractante, prevăzute la **art. 9** din Lege, cât și entitățile contractante, prevăzute la art. 10 **alin. (1)** din Lege.

(3) Pe parcursul aplicării procedurii de atribuire, entitatea contractantă are obligația de a adopta toate măsurile necesare pentru a evita apariția unor situații de natură să determine existența unui conflict de interese și/sau denaturarea concurenței.

(4) În cazul în care se constată apariția unei situații dintre cele prevăzute la alin. (3), entitatea contractantă are obligația de a elimina efectele rezultate dintr-o astfel de împrejurare, adoptând, potrivit competențelor, după caz, măsuri corective ale actelor care au afectat aplicarea corectă a procedurii de atribuire sau ale activităților care au legătură cu acestea.

(5) Entitatea contractantă este responsabilă pentru modul de realizare a concesiunilor de lucrări sau a concesiunilor de servicii, cu respectarea tuturor dispozițiilor legale aplicabile.

Art. 2. - (1) Entitatea contractantă are obligația de a desemna o comisie de coordonare și supervizare pentru pregătirea și planificarea fiecărui contract de concesiune.

(2) Membrii comisiei de coordonare și supervizare prevăzute la alin. (1) sunt numiți de entitatea contractantă din cadrul specialiștilor proprii, la care pot fi cooptați, după necesități, experți externi.

(3) Principalele responsabilități ale comisiei prevăzute la alin. (1) constau în:

a) fundamentarea deciziei de concesiune, cu respectarea prevederilor art. 7 din Lege;

b) coordonarea procesului de elaborare a documentației de atribuire potrivit prevederilor cap. IV secțiunea a 5-a din Lege;

c) stabilirea procedurii de atribuire a contractului de concesiune;

d) coordonarea procesului de elaborare a strategiei de contractare a concesiunii;

e) în cazul prevăzut la art. 17 alin. (1), atribuțiile menționate la alin. (2) al aceluiași articol.

(4) Dispozițiile art. 2 alin. (3) - (5) din Normele metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 395/2016, se aplică în mod corespunzător și pentru atribuirea contractelor de concesiune reglementate de Lege.

Art. 3. - Entitatea contractantă care a atribuit și a încheiat un contract de concesiune are calitatea de concedent.

SECȚIUNEA a 2-a

Înregistrarea, reînnoirea și recuperarea înregistrării în SEAP

Art. 4. - (1) Orice entitate contractantă, precum și orice operator economic care utilizează Sistemul electronic de achiziții publice, denumit în continuare SEAP, în vederea participării la o procedură de atribuire a unui contract de concesiune au obligația de a solicita înregistrarea și, respectiv, reînnoirea înregistrării în SEAP.

(2) Responsabilitatea oricărei decizii și măsuri luate cu privire la concesiune prin utilizarea mijloacelor electronice revine entității contractante.

(3) Responsabilitatea pentru corecta funcționare din punct de vedere tehnic a SEAP revine operatorului acestui sistem.

Art. 5. - (1) Înregistrarea, reînnoirea și recuperarea înregistrării în SEAP se efectuează respectându-se procedura electronică implementată de către operatorul SEAP, cu avizul Agenției Naționale pentru Achiziții Publice, denumită în continuare ANAP, potrivit atribuțiilor.

(2) Procedura electronică pentru înregistrarea, reînnoirea și recuperarea înregistrării, atât pentru entitățile contractante, cât și pentru operatorii economici, se publică în SEAP.

Art. 6. - Entitățile contractante și operatorii economici care solicită înregistrarea, reînnoirea sau recuperarea înregistrării în SEAP răspund pentru corectitudinea datelor și informațiilor transmise în cadrul procedurii de înregistrare și/sau reînnoire a înregistrării și au obligația de a transmite operatorului SEAP orice modificare survenită în legătură cu aceste date și informații, în termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la producerea respectivelor modificări.

Art. 7. - Prin completarea formularului de înregistrare, entitatea contractantă și operatorul economic își asumă un angajament de confidențialitate și de protecție a informațiilor existente în cadrul SEAP, inclusiv a informațiilor care asigură accesul în acest sistem informatic.

CAPITOLUL II

Planificarea și pregătirea concesiunii

SECȚIUNEA 1

Planificarea concesiunilor de lucrări și a concesiunilor de servicii

Art. 8. - Atribuirea unui contract de concesiune este rezultatul unui proces de concesiune ce se derulează în trei etape distincte:

- a) etapa de planificare, fundamentare și pregătire;
- b) etapa de organizare și derulare a procedurii și atribuirea contractului de concesiune;
- c) etapa postatribuire a contractului de concesiune, respectiv executarea și monitorizarea implementării acestuia.

Art. 9. - (1) Etapa de planificare, fundamentare și pregătire a unui proces de concesiune a cărei valoare estimată este egală sau mai mare decât pragul prevăzut la art. 11 **alin. (1)** din Lege se inițiază prin documentarea nevoii identificate și se încheie cu aprobarea de către conducătorul entității contractante a strategiei de contractare și a documentației de atribuire pentru procedura respectivă.

(2) Prin intermediul strategiei de contractare se documentează deciziile din etapa de planificare, fundamentare și pregătire a procedurii de atribuire a contractului de concesiune în legătură cu:

a) relația dintre obiectul, constrângerile asociate și complexitatea contractului și resursele disponibile la nivel de entitate contractantă;

b) contractul de concesiune propus, durata contractului și modalitatea de îndeplinire a acestuia;

c) mecanismele de plată în cadrul contractului, alocarea riscurilor în cadrul acestuia, măsuri de gestionare a riscurilor, stabilirea penalităților pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea defectuoasă a obligațiilor contractuale;

d) justificările privind determinarea valorii estimate a contractului/acordului-cadru, precum și orice alte elemente legate de obținerea de beneficii pentru entitatea contractantă și/sau îndeplinirea obiectivelor comunicate la nivelul sectorului administrației publice în care activează entitatea contractantă;

e) justificările privind alegerea procedurii de atribuire în situațiile prevăzute la art. 50 alin. (2) din Lege și, după caz, decizia de a reduce termenele în condițiile Legii;

f) criteriile de calificare și selecție ce urmează a fi utilizate și caracteristicile pieței căreia se adresează concesiunea;

g) criteriile de atribuire și ponderile alocate acestora;

h) orice alte elemente legate de obținerea de beneficii pentru entitatea contractantă și/sau îndeplinirea obiectivelor comunicate la nivelul sectorului administrației publice în care activează entitatea contractantă;

i) alte elemente relevante pentru îndeplinirea necesității entității contractante.

(3) Strategia de contractare este un document al fiecărei proceduri de atribuire a unui contract de concesiune inițiate de entitatea contractantă și este subiect de evaluare a ANAP, împreună cu documentația de atribuire, referitor la aspectele prevăzute la alin. (2) lit. c) și d).

Art. 10. - (1) Entitatea contractantă poate folosi un model financiar ca instrument în luarea deciziilor în fiecare etapă a procesului de concesionare, care se aprobă odată cu strategia de contractare.

(2) În sensul alin. (1), prin model financiar se înțelege instrumentul care reflectă relațiile istorice dintre venituri, cheltuieli și valoarea capitalului, precum și cele rezultate din previziunea acestor variabile, pe baza căruia se realizează schema de evoluție a venitului sau fluxului de numerar periodic al unei entități sau proprietăți, din care pot fi calculați indicatorii rentabilității financiare.

(3) În funcție de fiecare etapă a procesului, modelul financiar prevăzut la alin. (1) poate fi utilizat pentru:

a) evaluarea preliminară a rentabilității investiției;

b) stabilirea nivelului finanțării și a structurii de finanțare a concesiunii;

- c) identificarea impactului riscurilor asupra structurii de finanțare;
- d) suport pe parcursul derulării procedurii de atribuire a contractului de concesiune;
- e) suport în etapele de dialog/negociere specifice procedurilor de dialog competitiv și negociere cu publicare prealabilă a unui anunț de participare;
- f) susținerea termenilor și condițiilor contractului de împrumut.

SECȚIUNEA a 2-a

Fundamentarea deciziei de concesiune

Art. 11. - (1) Potrivit prevederilor art. 7 și 8 din Lege, entitatea contractantă are obligația de a elabora un studiu de fundamentare a deciziei de concesiune atunci când intenționează să realizeze un proiect prin atribuirea unui contract de concesiune pe termen lung.

(2) Entitatea contractantă are posibilitatea de a elabora un studiu de fundamentare a deciziei de concesiune atunci când intenționează să atribuie un contract de concesiune cu o durată mai mică de 5 ani, în cazul în care este necesar, în funcție de complexitatea contractului.

Art. 12. - (1) Studiul de fundamentare prevăzut la art. 11 alin. (1) trebuie să se axeze pe analiza unor elemente relevante în care se includ: aspectele generale, fezabilitatea tehnică, fezabilitatea economică și financiară, aspectele de mediu, aspectele sociale și aspectele instituționale ale proiectului în cauză.

(2) În cazul unui proiect care presupune realizarea de lucrări, la baza studiului de fundamentare a deciziei de concesiune trebuie să stea studiul de fezabilitate sau documentația de avizare a lucrărilor de intervenții, după caz.

(3) În sensul prevederilor alin. (2), prin proiect se înțelege ansamblul lucrărilor/construcțiilor care urmează să fie executate și, după caz, al serviciilor care urmează să fie prestate în legătură cu aceste lucrări/construcții, pe parcursul derulării contractului de concesiune.

Art. 13. - (1) Studiul de fundamentare a deciziei de concesiune trebuie să cuprindă o analiză care să permită definirea și cuantificarea în termeni economici și financiari a riscurilor de proiect, luând în considerare, totodată, și variantele identificate de repartiție a riscurilor între părțile viitorului contract de concesiune, precum și analiza privind încadrarea contractului în categoria celor de concesiune.

(2) În scopul realizării analizei prevăzute la alin. (1), entitatea contractantă poate să utilizeze, ca model, matricea preliminară de repartiție a riscurilor de proiect cuprinsă în anexa nr. 1.

(3) În sensul alin. (2), matricea preliminară de repartitie a riscurilor reprezintă un instrument pentru reprezentarea, compararea și, respectiv, ierarhizarea riscurilor pentru un proiect de concesiune, pe baza unei liste generale de referință a riscurilor identificate.

Art. 14. - (1) În aplicarea art. 7 din Lege, entitatea contractantă determină, pe baza analizei economico-financiare prevăzute la art. 13, modul în care proiectul ar trebui realizat: fie printr-o concesiune, fie printr-un contract de achiziție publică.

(2) Analiza economico-financiară prevăzută la art. 13 presupune derularea următoarelor etape:

a) întocmirea costului comparativ de referință;

b) determinarea structurii preliminare a concesiunii;

c) realizarea analizei economico-financiare.

(3) Alte aspecte specifice, relevante pentru analiza economico-financiară, pot fi:

a) taxa pe valoarea adăugată;

b) costuri suplimentare asociate finalizării lucrărilor înainte de termenul contractual;

c) costul reluării procedurii de atribuire a contractului de concesiune;

d) venituri din refinanțarea proiectului;

e) costuri de monitorizare și administrare a proiectului;

f) asigurări;

g) rata de discountare.

Art. 15. - Rezultatele studiului de fundamentare a deciziei de concesiune trebuie să justifice necesitatea și oportunitatea concesiunii și să demonstreze că:

a) proiectul este realizabil;

b) proiectul răspunde cerințelor și politicilor entității contractante;

c) au fost luate în considerare diverse alternative de realizare a proiectului;

d) varianta de realizare a proiectului prin atribuirea unui contract de concesiune este mai avantajoasă în raport cu varianta prin care proiectul este prevăzut a fi realizat prin atribuirea unui contract de achiziție publică;

e) proiectul beneficiază de susținere financiară, menționând, dacă este cazul, care este contribuția entității contractante.

Art. 16. - (1) La realizarea studiului de fundamentare trebuie ținut seama de estimarea cheltuielilor și veniturilor pe întreaga durată a unui proiect, la care trebuie luate în calcul nu numai costurile legate de construcție, ci și totalul cheltuielilor și veniturilor aferente operării și întreținerii de-a lungul perioadei proiectului.

- (2) Estimarea prevăzută la alin. (1) are un dublu scop:
- a) de a furniza o perspectivă atentă asupra tuturor costurilor, veniturilor și riscurilor care pot apărea pe parcursul duratei de viață a proiectului;
 - b) de a furniza un reper pentru perioada de derulare a contractului de concesiune.
- (3) Estimarea costurilor proiectului trebuie începută la o dată de referință care este, de regulă, data demarării procedurii de atribuire a contractului de concesiune, în acest caz această estimare neincluzând și costurile deja suportate de entitatea contractantă, legate de pregătirea proiectului.
- (4) Prin excepție de la prevederile alin. (3), în cazul în care entitatea contractantă intenționează recuperarea costurilor deja suportate, legate de pregătirea proiectului, aceste costuri se includ în valoarea estimată a proiectului, entitatea contractantă având obligația de a le evidenția în mod distinct în documentația de atribuire.
- (5) În cazul prevăzut la alin. (4), entitatea contractantă precizează în documentația de atribuire și în modelul de contract obligația viitorului concesionar de a rambursa costurile deja suportate de concedent, legate de pregătirea proiectului, precum și condițiile în care se va realiza această rambursare.
- (6) În aplicarea prevederilor alin. (5), entitatea contractantă poate condiționa intrarea în vigoare a contractului de concesiune de rambursarea, de către concesionar, a costurilor deja suportate, legate de pregătirea proiectului respectiv.
- Art. 17. - (1)** În cazul în care entitatea contractantă achiziționează, potrivit legii, servicii de consultanță în vederea elaborării studiului de fundamentare prevăzut la art. 11 alin. (1), atunci aceasta, prin comisia de coordonare și supervizare prevăzută la art. 2, are obligația de a lua toate măsurile prin care să se asigure că elaborarea studiului de fundamentare a deciziei de concesionare se realizează la un nivel corespunzător și că reflectă în totalitate cerințele și condițiile solicitate.
- (2) În aplicarea prevederilor alin. (1), principalele atribuții ale comisiei de coordonare și supervizare sunt următoarele:
- a) facilitarea accesului consultantului la documente, rapoarte, baze de date, măsurători și, în general, la orice informație disponibilă care ar putea servi la elaborarea studiului de fundamentare a deciziei de concesionare;
 - b) facilitarea contactelor consultantului cu alte autorități/instituții publice și/sau cu persoane de drept privat;
 - c) analizarea fiecărui raport intermediar și a raportului final înaintate de consultant și formularea observațiilor și propunerilor de modificare, după caz;
 - d) avizarea documentelor elaborate de consultant în îndeplinirea activităților desfășurate în fiecare fază;
 - e) elaborarea unui raport după finalizarea studiului de fundamentare a deciziei de concesionare de către consultant și prezentarea acestuia conducătorului entității contractante în vederea aprobării.

Art. 18. - Prevederile art. 14 alin. (2) din Lege se aplică în situația în care unul sau mai multe loturi face/fac obiectul unei/unor proceduri de atribuire distincte.

SECȚIUNEA a 3-a Elaborarea documentației de atribuire

PARAGRAFUL 1 Aspecte generale

Art. 19. - (1) Entitatea contractantă, prin comisia de coordonare și supervizare prevăzută la art. 2 alin. (1), are obligația să asigure elaborarea documentației de atribuire, cu respectarea regulilor de elaborare prevăzute în prezenta secțiune.

(2) Entitatea contractantă are obligația de a elabora documentația de atribuire, care conține toate informațiile necesare pentru a asigura operatorilor economici o informare completă, corectă și explicită cu privire la obiectul contractului de concesiune și modul de desfășurare a procedurii de atribuire, precum și toate cerințele, criteriile și regulile respectivei proceduri de atribuire.

(3) Documentația de atribuire cuprinde următoarele documente:

- a)** fișa de date a concesiunii;
- b)** specificațiile tehnice, respectiv caietul de sarcini, sau documentul descriptiv, după caz;
- c)** modelul de contract, conținând clauzele contractuale obligatorii;
- d)** formularele și modelele de documente.

(4) Fișa de date trebuie să conțină cel puțin informații generale standard, însoțite de informații privind formalitățile ce trebuie îndeplinite în legătură cu procedura de atribuire în cauză, particularizate în funcție de contextul în care se încadrează concesiunea, criteriile de calificare și/sau de selecție, informații privind garanția de participare, modul în care trebuie întocmită și structurată oferta, criteriul de atribuire ce urmează a fi aplicat, precum și căile de atac ce pot fi utilizate.

Art. 20. - (1) Caietul de sarcini trebuie să conțină:

- a)** specificații tehnice minime;
- b)** obiectivele pe termen lung, mediu și imediate ale proiectului preconizat a se realiza prin concesiune;
- c)** informații referitoare la condițiile de exploatare/regimul de utilizare aferente obiectului contractului de concesiune, precum și alte aspecte ce descriu contextul în care se anticipează că se va derula viitorul contract;

- d)** modul de operare vizat pentru derularea proiectului preconizat a se realiza prin concesiune, inclusiv, dacă este cazul, investițiile pe care concesionarul va fi obligat să le realizeze și termenul de realizare a acestora;
 - e)** descrierea activităților, condiții generale tehnice și de calitate;
 - f)** dacă există, condiții speciale impuse de natura activităților care vor intra în obiectul contractului de concesiune, cum ar fi condiții de siguranță în exploatare, protecția mediului, protecția muncii, condiții privind folosirea și conservarea patrimoniului sau privind protejarea și punerea în valoare a patrimoniului național, condiții privind protejarea secretului de stat, utilizarea unor materiale cu regim special, condiții speciale impuse de acorduri și convenții la care România este parte;
 - g)** propunerea entității contractante de alocare a riscurilor în cadrul contractului de concesiune;
 - h)** dacă este cazul, opțiunea pentru crearea unei societăți având ca acționari operatorul economic, pe de o parte, și entitatea contractantă, pe de altă parte;
 - i)** clauze financiare și de asigurări;
 - j)** dacă este cazul, regimul bunurilor utilizate și/sau realizate de concesionar în timpul derulării contractului de concesiune;
 - k)** cuantumul garanțiilor care urmează a fi constituite, după caz.
- (2)** Specificațiile tehnice definesc caracteristicile solicitate privind lucrarea sau serviciul care face obiectul concesiunii.
- (3)** Caracteristicile prevăzute la alin. (2) pot de asemenea să vizeze procesul sau metoda specifică de execuție a lucrărilor sau prestare a serviciilor solicitate sau un proces specific pentru un alt stadiu al ciclului de viață al acestora, chiar dacă aceste elemente nu fac parte din conținutul material al lucrărilor sau serviciilor care fac obiectul concesiunii, dar cu condiția ca aceste caracteristici să aibă legătură cu obiectul contractului de concesiune și să fie proporționale prin raportare la valoarea și obiectivele acestuia.
- (4)** Prin caietul de sarcini/documentul descriptiv se pot stabili și aspecte care privesc transferul drepturilor de proprietate intelectuală.
- (5)** Specificațiile tehnice se definesc astfel încât să țină seama de cerințele de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități și de conceptul de proiectare pentru toate categoriile de utilizatori, în cazul concesiunilor având ca obiect servicii sau lucrări destinate utilizării de către persoane fizice.
- (6)** În cazul în care printr-un act normativ adoptat la nivelul Uniunii Europene sunt introduse cerințe de accesibilitate obligatorii, specificațiile tehnice se definesc, în ceea ce privește cerințele de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități sau conceptul de proiectare pentru toate categoriile de utilizatori, prin trimitere la cerințele obligatorii astfel introduse.

(7) Specificațiile tehnice trebuie să permită tuturor operatorilor economici accesul egal la procedura de atribuire și nu trebuie să aibă ca efect introducerea unor obstacole nejustificate care să împiedice realizarea unei concurențe efective între operatorii economici.

Art. 21. - (1) Entitatea contractantă poate iniția aplicarea procedurii de atribuire numai după ce au fost elaborate documentația de atribuire și documentele-suport prevăzute la alin. (3).

(2) Entitatea contractantă are obligația de a încărca integral în SEAP, în zilele lucrătoare, documentația de atribuire împreună cu documentele-suport.

(3) Documentele-suport conțin:

a) declarația prevăzută la art. 47 din Lege privind persoanele ce dețin funcții de decizie în cadrul entității contractante, respectiv cele cu putere de reprezentare din partea furnizorilor de servicii auxiliare concesiunii, precum și datele de identificare ale acestora;

b) strategia de contractare.

Art. 22. - (1) Informațiile cuprinse în fișa de date a concesiunii se încarcă în SEAP numai prin completarea formularului specific disponibil în sistemul informatic și numai de către entitățile contractante înregistrate.

(2) Documentele prevăzute la art. 19 alin. (3) lit. b) -d) și art. 21 alin. (3) trebuie să fie semnate cu semnătură electronică extinsă, bazată pe un certificat calificat, eliberat de un furnizor de servicii de certificare acreditat și încărcate în SEAP în secțiunile specifice disponibile în sistemul informatic și numai de către entitățile contractante înregistrate.

Art. 23. - (1) ANAP evaluează, înainte de transmiterea spre publicare a anunțului de concesiune, conformitatea cu legislația aplicabilă în domeniul concesiunilor de lucrări și concesiunilor de servicii, a documentațiilor de atribuire aferente contractelor care intră sub incidența prevederilor Legii, cu excepția caietului de sarcini sau a documentului descriptiv, a modelului de contract și a studiului de fundamentare a deciziei de concesiune, în măsura în care valoarea estimată a concesiunii este egală sau mai mare decât pragul prevăzut la art. 11 alin. (1) din Lege.

(2) Procesul de evaluare a documentațiilor de atribuire, precum și a anunțurilor/eratelor aferente acestora nu exonerează de răspundere entitatea contractantă, prevederile art. 1 alin. (5) rămânând aplicabile.

(3) Procesul de evaluare prevăzut la alin. (1) se realizează în termen de 10 zile lucrătoare de la data încărcării documentației în SEAP, în urma căruia ANAP:

a) emite entității contractante acceptul în vederea inițierii procedurii de atribuire; sau

b) informează entitatea contractantă asupra neconformităților constatate la nivelul documentației de atribuire și a motivului pentru care acestea nu sunt în concordanță cu prevederile legale privind concesiunile.

(4) Documentația de atribuire retransmisă de entitatea contractantă ca urmare a incidenței prevederilor alin. (3) lit. b) este evaluată de către ANAP în termen de 3 zile lucrătoare de la data repostării acesteia în SEAP.

(5) Se consideră documentație de atribuire retransmisă de către entitatea contractantă în sensul celor precizate la alin. (4) numai documentația reîncărcată în SEAP în termen de 15 zile de la respingere.

(6) În aplicarea art. 108 din Lege, entitățile contractante au obligația de a notifica ANAP, în situația prevăzută la art. 103 din Lege, cu 5 zile lucrătoare înainte de realizarea etapelor de modificare a contractului, transmitând totodată și argumentele care justifică încadrarea în prevederea legală.

(7) Includerea în verificare a cazurilor prevăzute la alin. (6) se realizează pe baza unei metodologii de selecție, care se stabilește, alături de modul de interacțiune cu entitățile contractante verificate, prin ordin al președintelui ANAP.

Art. 24. - (1) Pentru documentațiile de atribuire evaluate conform prevederilor art. 23, operatorul SEAP are obligația de a asigura ANAP accesul nerestricționat la anunțurile transmise de către entitățile contractante, înainte de publicarea acestora, cu excepția anunțului de intenție și de atribuire.

(2) În sensul alin. (1), ANAP verifică fiecare anunț, inclusiv pe cel de tip erată, transmis de către entitatea contractantă pentru publicare în SEAP.

(3) În termen de 3 zile lucrătoare de la data primirii anunțului prevăzut la alin. (2) în SEAP, ANAP are obligația:

a) fie să emită către operatorul SEAP acceptul de publicare pentru anunțul respectiv, în cazul în care în urma verificării nu se constată erori/omisiuni de completare;

b) fie să respingă publicarea anunțului, în cazul în care se constată erori/omisiuni de completare, informând totodată entitatea contractantă asupra acestei decizii, precum și asupra modului în care erorile/omisiunile pot fi remediate.

(4) Erorile prevăzute la alin. (3) reprezintă acele informații/cerințe din anunțul transmis spre publicare ce conduc la încălcări ale legislației în domeniul concesiunii de lucrări și concesiunii de servicii și ale principiilor care stau la baza atribuirii contractului de concesiuni.

(5) În cazul prevăzut la alin. (3) lit. a), operatorul SEAP are obligația:

a) de a transmite anunțul spre publicare în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene în cel mult o zi lucrătoare de la primirea acceptului de publicare, în cazul în care, în conformitate cu prevederile legii, există o obligație în acest sens; operatorul SEAP are obligația de a asigura înregistrarea în sistemul electronic a datei la care a fost transmis anunțul spre publicare, ca probă privind momentul transmiterii;

b) de a publica anunțul în SEAP în cel mult două zile lucrătoare de la primirea acceptului de publicare.

(6) În aplicarea alin. (1), operatorul SEAP nu are dreptul de a publica anunțul transmis de entitatea contractantă sau de a-l transmite spre publicare în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene fără obținerea acceptului de publicare emis de către ANAP.

Art. 25. - (1) În aplicarea prevederilor art. 112 din Lege, ANAP controlează ex-post modul de atribuire a contractelor de concesiune, care intră sub incidența prevederilor Legii, ca urmare a sesizărilor/solicitărilor persoanelor fizice/juridice sau din oficiu.

(2) Sesizarea trebuie să fie însoțită de date/documente relevante în susținerea acesteia.

(3) În cazul acțiunilor tematiche, ANAP controlează ex-post, din oficiu, modul de atribuire a contractelor de concesiune.

(4) Metodologia de control ex-post privind modul de atribuire a contractelor de concesiune se stabilește prin ordin al președintelui ANAP.

Art. 26. - În cazul în care, din motive de natură tehnică, operatorul SEAP nu are posibilitatea transmiterii unui anumit anunț spre publicare în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, autorității contractante îi revine responsabilitatea transmiterii spre publicare a anunțului respectiv prin mijloace proprii. Operatorul SEAP are obligația de a înștiința autoritatea contractantă cu privire la apariția unei astfel de situații, în cel mult o zi lucrătoare de la expirarea termenului prevăzut la art. 24 alin. (3).

Art. 27. - (1) Orice răspuns al entității contractante la solicitările de clarificări sau informații primite în conformitate cu art. 70 alin. (8) din Lege se postează în SEAP la secțiunea specifică, disponibilă în sistemul informatic, semnat cu semnătură electronică extinsă, bazată pe un certificat calificat, eliberat de un furnizor de servicii de certificare acreditat.

(2) În măsura în care solicitările de clarificări sau informațiile suplimentare în legătură cu documentația de atribuire nu au fost adresate de operatorii economici interesați în timp util, entitatea contractantă răspunde la solicitarea de clarificări în măsura în care se respectă, în mod cumulativ, următoarele:

a) perioada necesară pentru elaborarea și transmiterea de către entitatea contractantă a răspunsului face posibilă primirea acestuia de către operatorii economici înainte de termenul stabilit pentru depunerea ofertelor sau solicitărilor de participare;

b) răspunsul nu modifică informațiile deja publicate, nu afectează modul de elaborare a ofertelor și nici nu devine necesară publicarea unei erate.

PARAGRAFUL 2

Stabilirea criteriilor de calificare și de selecție

Art. 28. - (1) Criteriile de calificare au ca scop demonstrarea potențialului tehnic, financiar și organizatoric al fiecărui operator economic participant la procedură, potențial care trebuie să reflecte posibilitatea concretă a acestuia de a îndeplini contractul și de a rezolva eventualele dificultăți legate de îndeplinirea acestuia, în cazul în care oferta sa este declarată câștigătoare.

(2) Criteriile de selecție au ca scop selectarea ofertanților/candidaților cu cea mai mare capacitate economică și financiară, tehnică și/sau profesională dintre operatorii economici care au depus o solicitare de participare în cazul aplicării procedurilor de atribuire ce se desfășoară în mai multe etape.

Art. 29. - (1) Entitatea contractantă poate utiliza criteriile de calificare atunci când aplică orice procedură de atribuire.

(2) Entitatea contractantă stabilește criteriile de selecție în cadrul documentației de atribuire atunci când aplică în cadrul procedurii de atribuire etapa de selecție a candidaților.

(3) Criteriile de selecție pot face referire numai la situația economică și financiară și/sau la capacitatea tehnică și profesională.

(4) Criteriile de calificare și de selecție stabilite de entitatea contractantă sunt incluse în fișa de date a concesiunii, precum și în anunțul de concesiune.

(5) Entitatea contractantă are obligația să precizeze în anunțul de concesiune și în documentația de atribuire modalitatea de acordare a punctajului pe baza căruia se va realiza clasamentul candidaților, ori de câte ori urmează să realizeze o selecție a acestora.

(6) Criteriile de calificare și de selecție care se regăsesc în caietul de sarcini/documentul descriptiv și care nu sunt prevăzute în fișa de date a concesiunii/anunțul de concesiune sunt considerate clauze nescrise.

Art. 30. - (1) Entitatea contractantă nu are dreptul de a restricționa participarea la procedura de atribuire a contractului de concesiune prin introducerea unor criterii minime de calificare, ce:

a) nu prezintă relevanță în raport cu natura și complexitatea contractului de concesiune ce urmează să fie atribuit;

b) sunt disproporționate în raport cu valoarea și obiectivele contractului de concesiune ce urmează a fi atribuit.

(2) Entitatea contractantă are dreptul de a impune ca criteriu minim de calificare, în raport cu situația economică și financiară a ofertanților/candidaților, un anumit nivel al unor indicatori economici sau financiari, numai în cazul în care indicatorii respectivi au o legătură concretă cu un eventual risc de neîndeplinire a contractului.

(3) Entitatea contractantă are dreptul de a impune prin documentația de atribuire ca, în situația în care este depusă o ofertă de către operatori economici care participă în comun la procedura de atribuire, fiecare dintre aceștia să demonstreze

îndeplinirea unui nivel al criteriilor referitoare la capacitatea economică și financiară și capacitatea tehnică și profesională proporțional cu cota de implicare în executarea viitorului contract.

(4) Criteriile referitoare la capacitatea candidatului/ofertantului, menționate la art. 75 alin. (1) lit. b) din Lege, pot face referire numai la:

- a) capacitatea de exercitare a activității profesionale;
- b) situația economică și financiară;
- c) capacitatea tehnică și profesională.

(5) Entitatea contractantă nu are dreptul de a stabili criterii de calificare și selecție pentru subcontractanții propuși de ofertant/candidat în ofertă/solicitarea de participare, dar ia în considerare capacitatea subcontractanților propuși pentru partea lor de implicare în contractul care urmează să fie îndeplinit, dacă sunt prezentate documente relevante în acest sens, conform dispozițiilor art. 32.

Art. 31. - (1) Entitatea contractantă are dreptul de a solicita oricărui operator economic să prezinte documente relevante care să dovedească forma de înregistrare și, după caz, de atestare ori apartenență din punct de vedere profesional, în conformitate cu cerințele legale din țara în care este stabilit operatorul economic.

(2) În procedurile de atribuire a contractelor de concesiune de servicii, în cazul în care este necesar ca operatorii economici să dețină o autorizație specială sau să fie membri ai unei anumite organizații pentru a putea presta serviciile în cauză în statul de origine, entitatea contractantă are dreptul de a solicita acestora să demonstreze că dețin o astfel de autorizație sau că sunt membri ai unei astfel de organizații.

Art. 32. - (1) Entitatea contractantă are dreptul de a solicita ofertantului/candidatului să transmită informații și documente relevante referitoare la capacitatea tehnică și profesională a subcontractanților propuși, cu privire la partea/părțile din contract pe care aceștia urmează să le îndeplinească efectiv.

(2) În cazul în care din informațiile și documentele prezentate potrivit alin. (1) nu rezultă că subcontractantul propus are capacitatea tehnică și profesională necesară pentru partea/părțile din contract pe care acesta urmează să le îndeplinească efectiv, entitatea contractantă respinge subcontractantul propus și solicită ofertantului/candidatului înlocuirea acestuia și prezentarea unui alt subcontractant propus care să aibă capacitatea tehnică și profesională necesară pentru partea/părțile din contract pe care acesta urmează să le îndeplinească efectiv.

Art. 33. - (1) Entitatea contractantă are dreptul de a stabili prin documentația de atribuire criterii privind situația economică și financiară care sunt necesare și adecvate pentru a se asigura că operatorii economici dispun de capacitatea

economică și financiară necesară pentru a executa contractul de concesiune și pentru a fi protejată față de un eventual risc de neîndeplinire corespunzătoare a contractului de concesiune.

(2) Criteriile privind situația economică și financiară stabilite de entitatea contractantă pot viza elemente cum ar fi:

a) un anumit nivel minim al cifrei de afaceri anuale, inclusiv o anumită cifră de afaceri minimă în domeniul obiectului contractului de concesiune;

b) anumite niveluri ale altor indicatori economico-financiari relevanți, precum nivelul de lichiditate anuală.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2) lit. a), cifra de afaceri minimă anuală impusă operatorilor economici poate depăși limita prevăzută în cazuri temeinic justificate, precum cele legate de existența unor riscuri speciale aferente naturii lucrărilor sau serviciilor care fac obiectul contractului de concesiune.

(4) În cazul prevăzut la alin. (3), entitatea contractantă indică în documentele concesiunii principalele motive care justifică o astfel de cerință.

Art. 34. - (1) Operatorul economic face dovada îndeplinirii criteriilor privind situația economică și financiară, de regulă, prin prezentarea, după caz, a unora sau mai multora dintre următoarele informații și documente:

a) declarații sau extrase bancare corespunzătoare;

b) prezentarea situațiilor financiare sau a extraselor din situațiile financiare, în cazul în care publicarea situațiilor financiare este prevăzută de legislația țării în care este stabilit operatorul economic;

c) o declarație privind cifra totală de afaceri a operatorului economic și, acolo unde este cazul, cifra de afaceri din domeniul de activitate care face obiectul contractului, pentru cel mult ultimele trei exerciții financiare disponibile, în funcție de data înființării sau începerii activității operatorului economic, în măsura în care informațiile privind cifrele de afaceri sunt disponibile.

(2) În cazul în care, din motive obiective și justificate, operatorul economic nu este în măsură să prezinte una sau mai multe dintre informațiile și documentele prevăzute la alin. (1), operatorul economic are dreptul să demonstreze îndeplinirea criteriilor privind situația economică și financiară prin orice alte informații și documente apte să facă această dovadă.

Art. 35. - (1) Criteriile privind capacitatea tehnică și profesională stabilite de entitatea contractantă pot viza în special existența unui nivel corespunzător de experiență, prin raportare la contractele executate în trecut.

(2) Operatorul economic face dovada îndeplinirii criteriilor privind capacitatea tehnică și profesională prin prezentarea, după caz, a unora sau mai multora dintre următoarele informații și documente:

a) o listă a lucrărilor realizate în cursul unei perioade care acoperă cel mult ultimii 5 ani, însoțită de certificate de bună execuție pentru lucrările cele mai importante; atunci când este necesar în scopul asigurării unui nivel corespunzător de

concurență, entitatea contractantă poate stabili că sunt luate în considerare lucrări relevante realizate cu mai mult de 5 ani în urmă;

b) o listă a concesiunilor de lucrări din care să rezulte că a fost realizată operarea contractului de concesiune de lucrări pentru o perioadă prestabilită de entitatea contractantă prin documentația de atribuire;

c) lista principalelor servicii prestate în cursul unei perioade care acoperă cel mult ultimii 3 ani, cu indicarea valorilor, datelor și a beneficiarilor publici sau privați; atunci când este necesar în scopul asigurării unui nivel corespunzător de concurență, entitatea contractantă poate stabili că sunt luate în considerare servicii relevante prestate cu mai mult de 3 ani în urmă;

d) o listă a concesiunilor de servicii din care să rezulte că a fost realizată operarea contractului de concesiune de servicii pentru o perioadă prestabilită de entitatea contractantă prin documentația de atribuire;

e) indicarea tehnicienilor sau a organismelor tehnice implicate, indiferent dacă fac sau nu parte din organizația operatorului economic, în special a celor care răspund de controlul calității și, în cazul contractelor de concesiune de lucrări, a celor aflați la dispoziția contractantului în vederea executării lucrărilor;

f) descrierea facilităților tehnice și a măsurilor utilizate de operatorul economic în vederea asigurării calității și a facilităților sale de studiu și de cercetare;

g) precizarea sistemelor de management și de trasabilitate din cadrul lanțului de aprovizionare pe care operatorul economic le va putea aplica pe parcursul executării contractului;

h) calificările educaționale și profesionale ale operatorului economic care prestează/operează rezultatul servicii/lor ori execută/operează rezultatul lucrări/lor sau ale personalului de conducere al operatorului economic;

i) precizarea măsurilor de management de mediu pe care operatorul economic le va putea aplica pe parcursul executării contractului de concesiune;

j) o declarație cu privire la utilajele, instalațiile și echipamentele tehnice la dispoziția operatorului economic care prestează servicii ori execută lucrări pentru executarea contractului de concesiune;

k) precizarea părții/părților din contractul de concesiune pe care operatorul economic intenționează să o/le subcontracteze.

Art. 36. - (1) Situația economică și financiară și/sau capacitatea tehnică și profesională a ofertantului/candidatului poate fi susținută, dacă este cazul, și de o altă persoană, în calitate de terț susținător, indiferent de natura relațiilor juridice existente între ofertant/candidat și persoana respectivă.

(2) În cazul în care ofertantul/candidatul își demonstrează situația economică și financiară și/sau capacitatea tehnică și profesională invocând susținerea acordată de unul sau mai mulți terți, în conformitate cu dispozițiile art. 76-78 din Lege, prin prezentarea unui angajament în acest sens din partea terțului/terților respectiv/respectivi, entitatea contractantă are obligația de a lua în considerare această susținere pentru verificarea îndeplinirii de către ofertant/candidat a cerințelor de calificare și selecție.

(3) Susținerea acordată de unul sau mai mulți terți în conformitate cu dispozițiile alin. (1) și (2) este luată în considerare cu condiția ca ofertantul/candidatul să poată demonstra că dispune efectiv de resursele terțului/terților care acordă susținerea, necesare pentru executarea contractului de concesiune în cauză.

Art. 37. - În cazul în care susținerea acordată de unul sau mai mulți terți în conformitate cu dispozițiile art. 36 alin. (1) se referă la asigurarea unor resurse care pot fi puse efectiv la dispoziția ofertantului/candidatului, respectiv resurse financiare, materiale, umane, angajamentul de susținere dat de terț/terți trebuie să prevadă care sunt resursele respective și să specifice faptul că disponibilizarea acestora se realizează necondiționat, în funcție de necesitățile care apar pe parcursul îndeplinirii contractului de concesiune în cauză.

Art. 38. - (1) În cazul în care susținerea acordată de unul sau mai mulți terți vizează îndeplinirea criteriilor de calificare și selecție privind experiența similară reflectată prin prezentarea unor liste de servicii/lucrări prestate/executate/operate într-o perioadă anterioară sau îndeplinirea unui nivel minim al cifrei de afaceri în domeniul de activitate aferent obiectului contractului de concesiune, angajamentul de susținere dat de terț/terți trebuie să prevadă care sunt resursele/utilajele/personalul pe care terțul/terții susținător/susținători le pune/pun la dispoziția ofertantului/candidatului și să specifice faptul că disponibilizarea acestora se va realiza necondiționat, precizându-se și modul concret în care va interveni în implementarea contractului, în funcție de necesitățile care apar pe parcursul îndeplinirii acestuia.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), terțul/terții care asigură susținerea trebuie să depună în cadrul ofertei/solicitării de participare documente din care să rezulte propria experiență similară și/sau cifră de afaceri, corespunzător criteriilor de calificare și selecție prevăzute în documentația de atribuire.

Art. 39. - În scopul verificării îndeplinirii criteriilor de calificare și selecție de către terțul/terții care acordă susținere, în conformitate cu dispozițiile art. 76 alin. (1) din Lege, entitatea contractantă poate solicita terțului/terților susținător/susținători, oricând pe parcursul procesului de evaluare, documente și informații suplimentare în legătură cu angajamentul de susținere dat sau cu documentele prezentate, în situația în care există rezerve în ceea ce privește corectitudinea informațiilor sau documentelor prezentate sau cu privire la posibilitatea de executare a obligațiilor asumate prin respectivul angajament.

Art. 40. - În cazul în care contractantul întâmpină dificultăți pe parcursul executării contractului de concesiune, iar susținerea acordată de unul sau mai mulți terți vizează îndeplinirea criteriilor referitoare la capacitatea tehnică și/sau profesională, terțul/terții susținător/susținători este/sunt obligat/obligați să pună la dispoziția contractantului resursele prevăzute în cuprinsul angajamentului de susținere dat, necondiționat și fără întârziere, la primirea unei solicitări din partea contractantului.

Art. 41. - (1) În cazul în care contractantul întâmpină dificultăți pe parcursul executării contractului de concesiune, iar susținerea acordată de unul sau mai mulți terți vizează îndeplinirea criteriilor referitoare la situația economică și financiară, entitatea contractantă poate solicita ca operatorul economic și terțul/terții susținător/susținători să răspundă în mod solidar pentru executarea contractului de concesiune.

(2) Entitatea contractantă prevede în clauzele contractuale cuprinse în documentația de atribuire dacă răspunderea operatorului economic și terțului/terților susținător/susținători în legătură cu executarea contractului de concesiune, potrivit dispozițiilor alin. (1), este solidară sau nu.

Art. 42. - (1) În situațiile prevăzute la [art. 37](#) și [38](#) entitatea contractantă trebuie să includă în contractul de concesiune clauze specifice care să permită acestuia să urmărească orice pretenție la daune pe care contractantul ar putea să o aibă împotriva terțului/terților susținător/susținători pentru nerespectarea obligațiilor asumate prin angajamentul de susținere ferm, cum ar fi, dar fără a se limita la, cesiunea drepturilor contractantului către entitatea contractantă, cu titlu de garanție.

(2) Angajamentul de susținere prezentat de terțul/terții susținător/susținători în conformitate cu dispozițiile [art. 76 alin. \(2\)](#) din Lege face parte integrantă din contractul de concesiune în legătură cu care s-a acordat susținerea.

PARAGRAFUL 4 Criterii de atribuire

Art. 43. - (1) Entitatea contractantă are obligația de a preciza criteriul/criteriile ce va/vor fi utilizat/utilizate pentru atribuirea contractului de concesiune de lucrări sau de servicii în anunțul de concesiune.

(2) În aplicarea [art. 87](#) din Lege, prin schimbarea ordinii importanței criteriilor utilizate pentru atribuirea contractului de concesiune se înțeleg inclusiv situațiile în care se modifică ponderile alocate respectivelor criterii și/sau algoritmul de calcul utilizat pentru aplicarea acestora.

(3) Prin noua invitație de a prezenta oferte ce trebuie transmisă de entitatea contractantă în baza art. 87 alin. (2) din Lege pentru a informa potențialii candidați/ofertanți asupra modificărilor efectuate în conformitate cu alin. (2) se înțelege anunțul de tip erată la anunțul de concesionare inițial.

Art. 44. - (1) În sensul art. 86 alin. (2) din Lege, atunci când stabilește criteriile pentru atribuirea contractului de concesiune, entitatea contractantă nu are dreptul de a utiliza criterii care:

a) nu au o legătură directă cu obiectul contractului de concesiune de lucrări sau de concesiune de servicii care urmează să fie atribuit;

b) nu reflectă un avantaj real și evident pe care entitatea contractantă îl poate obține, în numele său sau al utilizatorilor finali, prin utilizarea criteriului respectiv.

(2) Ordinea importanței, precum și cerințele stabilite pentru a permite verificarea efectivă a informațiilor furnizate de ofertanți nu trebuie să conducă la distorsionarea rezultatului aplicării procedurii pentru atribuirea contractului de concesiune.

(3) Pentru fiecare factor de evaluare entitatea contractantă are obligația de a stabili o pondere care să reflecte în mod corect:

a) importanța caracteristicii tehnice/funcționale considerate a reprezenta un avantaj calitativ, de mediu și/sau social ce poate fi punctat; sau

b) quantumul valoric al avantajelor de natură financiară pe care ofertanții le pot oferi prin asumarea unor angajamente suplimentare în raport cu cerințele minime prevăzute în caietul de sarcini sau documentul descriptiv.

(4) Ponderea stabilită pentru fiecare factor de evaluare nu trebuie să conducă la distorsionarea rezultatului aplicării procedurii pentru atribuirea contractului de concesiune.

PARAGRAFUL 5

Stabilirea garanției de participare

Art. 45. - (1) Garanția de participare are drept scop protejarea entității contractante față de riscul unui comportament necorespunzător al ofertantului pe toată perioada implicării sale în procedura de atribuire.

(2) Entitatea contractantă are dreptul de a solicita ofertanților constituirea garanției de participare.

(3) Fișa de date a concesiunii trebuie să conțină următoarele informații privind constituirea garanției de participare:

a) valoarea, ce nu poate depăși 2% din valoarea estimată medie anuală a contractului de concesiune;

b) perioada de valabilitate care va fi cel puțin egală cu perioada minimă de valabilitate a ofertei, astfel cum a fost solicitată prin documentația de atribuire.

Art. 46. - (1) Garanția de participare se constituie prin virament bancar sau printr-un instrument de garantare emis în condițiile legii de o societate bancară ori de o societate de asigurări, care nu se află în situații speciale privind autorizarea ori supravegherea, în condițiile legii.

(2) Garanția de participare trebuie să fie constituită în sumă și pentru perioada de valabilitate prevăzute în documentația de atribuire.

(3) Garanția trebuie să fie irevocabilă.

(4) Instrumentul de garantare trebuie să prevadă că plata garanției se va executa necondiționat, respectiv la prima cerere a beneficiarului, pe baza declarației acestuia cu privire la culpa persoanei garantate, și se prezintă autorității contractante cel mai târziu la data și ora limită de depunere a ofertelor.

(5) Entitatea contractantă nu are dreptul:

a) de a impune sau de a interzice prezentarea unui instrument de garantare emis de către o anumită societate bancară ori societate de asigurări, nominalizată în mod expres în documentația de atribuire;

b) de a limita posibilitatea de prezentare a instrumentelor de garantare numai la cele care sunt emise de către societăți bancare sau numai la cele care sunt emise de către societăți de asigurări.

(6) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în cazul în care valoarea garanției de participare este mai mică de 5.000 lei și numai dacă în documentația de atribuire este prevăzută această posibilitate, garanția de participare se poate constitui și prin depunerea la casieria entității contractante a unei sume în numerar.

(7) În orice situație, dovada constituirii garanției de participare trebuie să fie prezentată, în original, cel mai târziu la data și ora limită de depunere a ofertelor.

Art. 47. - Entitatea contractantă are obligația de a reține garanția de participare atunci când ofertantul se află în oricare dintre următoarele situații:

a) își retrage oferta în perioada de valabilitate a acesteia;

b) oferta sa fiind stabilită câștigătoare, refuză să semneze contractul de concesiune în perioada de valabilitate a ofertei.

Art. 48. - (1) Garanția de participare, constituită de ofertantul a cărui ofertă a fost stabilită ca fiind câștigătoare, precum și de ofertanții a căror ofertă nu a fost stabilită câștigătoare, se returnează de entitatea contractantă nu mai târziu de 3 zile lucrătoare de la data semnării contractului de concesiune.

(2) În cazul în care entitatea contractantă se află, conform prevederilor art. 88 și 89 din Lege, în situația de a anula procedura de atribuire, garanția de participare se restituie după data expirării termenului de depunere a unei contestații cu privire la această decizie, dar nu mai târziu de 3 zile lucrătoare de la această dată.

(3) După primirea comunicării prevăzute la art. 92 din Lege, ofertanții ale căror oferte au fost declarate necâștigătoare au dreptul de a obține eliberarea garanției de participare înainte de expirarea perioadei prevăzute la alin. (1), dacă transmit entității contractante o solicitare în acest sens.

PARAGRAFUL 6

Stabilirea duratei concesiunii

Art. 49. - (1) Entitatea contractantă stabilește, în cadrul documentației de atribuire și în contractul de concesiune, durata concesiunii, ce include și perioada în care concesionarul va realiza lucrările și va presta serviciile ce fac obiectul dreptului său de exploatare.

(2) Durata concesiunii trebuie să poată fi argumentată în baza elementelor prevăzute la alin. (3) și trebuie asumată de entitatea contractantă prin strategia de contractare.

(3) Atunci când stabilește durata concesiunii, entitatea contractantă trebuie să aibă în vedere evitarea restricționării artificiale a accesului la competiție, asigurarea unui nivel minim de profit ca urmare a exploatării într-o perioadă dată, asigurarea unui nivel rezonabil al prețurilor pentru prestațiile care vor fi efectuate pe durata contractului și a altor costuri ce urmează a fi suportate de către utilizatorii finali.

CAPITOLUL III

Desfășurarea procedurii de atribuire

SECȚIUNEA 1

Reguli generale de participare și desfășurare a procedurilor de atribuire

Art. 50. - Fără a afecta posibilitatea operatorilor economici de a depune ofertă alternativă sau de a oferta pe mai multe loturi diferite, ofertantul/candidatul nu are dreptul ca în cadrul aceleiași proceduri de atribuire:

a) să depună două sau mai multe candidaturi/oferte individuale și/sau comune, sub sancțiunea excluderii din competiție a tuturor candidaturilor/ofertelor în cauză;

b) să depună ofertă individuală/comună și să fie nominalizat ca subcontractant în cadrul unei alte oferte, sub sancțiunea excluderii ofertei individuale sau, după caz, a celei în care este ofertant asociat.

Art. 51. - (1) Întreprinderile afiliate, așa cum sunt definite la art. 33 alin. (3) din Lege, au dreptul de a participa în cadrul aceleiași proceduri de atribuire, dar numai în cazul în care participarea acestora nu este de natură să distorsioneze concurența.

(2) În situația în care, în cadrul unei proceduri de atribuire, două sau mai multe întreprinderi afiliate depun oferte separate, entitatea contractantă solicită ofertanților în cauză să demonstreze, prezentând documente relevante în acest sens, faptul că situația respectivă nu poate influența rezultatul procedurii de atribuire.

(3) În scopul verificării prevăzute la alin. (2), fiecare ofertant include în ofertă informații privind întreprinderile afiliate.

(4) În cazul în care dovezile și clarificările transmise potrivit alin. (2) sunt insuficiente, ofertele depuse de respectivele întreprinderi afiliate sunt considerate inacceptabile.

SECȚIUNEA a 2-a

Reguli de publicitate și transparență

Art. 52. - Transmiterea spre publicare a anunțurilor prevăzute la art. 62 din Lege către operatorul SEAP se realizează numai prin mijloace electronice, prin utilizarea aplicației disponibile la adresa de internet www.e-licitatie.ro și numai de către entitățile contractante înregistrate.

Art. 53. - (1) În cazul în care, după publicarea unui anunț, intervin anumite modificări față de informațiile deja publicate, entitatea contractantă are obligația de a transmite spre publicare un anunț de tip erată la anunțul inițial, cu respectarea formatului- standard stabilit de Comisia Europeană prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) [2015/1.986](#) al Comisiei din 11 noiembrie 2015 de stabilire a formularelor standard pentru publicarea anunțurilor în domeniul achizițiilor publice și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) [nr. 842/2011](#).

(2) Anunțul de tip erată prevăzut la alin. (1) trebuie să fie publicat nu mai târziu de 3 zile lucrătoare înainte de data stabilită pentru depunerea ofertelor sau cererilor de participare.

(3) Entitatea contractantă are obligația de a prelungi termenul-limită de depunere a ofertelor în cazul în care modificările prevăzute la alin. (1) conduc la ajustări/completări ale specificațiilor tehnice care presupun timp suplimentar pentru reacția potențialilor ofertanți, cu excepția modificărilor substanțiale care conduc la anularea procedurii de atribuire deoarece:

a) afectează atât de mult elementele ce descriu contextul concesiunii astfel încât au ca efect schimbarea indicatorilor principali ce caracterizează rezultatul contractului ce urmează a fi atribuit, fapt ce afectează nivelul de competiție sau schimbă piața de profil la care se adresează;

b) conduc la modificări substanțiale ale criteriilor de calificare și selecție, în sensul extinderii nivelului acestora sau introducerii unora noi, fapt ce determină restrângerea competiției sau favorizarea unor anumiți operatori economici.

Art. 54. - Operatorul SEAP are obligația de a publica în SEAP anunțurile prevăzute la [art. 62](#) din Lege în termen de o zi lucrătoare de la primirea confirmării din partea Oficiului pentru Publicații al Uniunii Europene cu privire la publicarea anunțului în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, dacă există această obligație.

SECȚIUNEA a 3-a

Derularea procedurilor de atribuire

PARAGRAFUL 1

Licitația deschisă

Art. 55. - Procedura de licitație deschisă se desfășoară în una sau două etape și se inițiază prin publicarea electronică a unui anunț de concesionare atât la nivel național în SEAP, cât și în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, atunci când există această obligație, conform [art. 67](#) din Lege.

Art. 56. - Operatorul economic are obligația de a transmite oferta și documentele de calificare la adresa indicată în anunțul de concesionare și numai până la data și ora-limită de depunere a ofertelor prevăzute în anunțul de concesionare.

Art. 57. - (1) Entitatea contractantă are obligația de a deschide ofertele la data, ora și locul indicate în anunțul de concesiune.

(2) Orice ofertant are dreptul de a participa la deschiderea ofertelor.

(3) În cadrul ședinței de deschidere nu este permisă respingerea niciunei oferte, cu excepția celor care se încadrează în una dintre următoarele situații:

a) au fost depuse după data și ora-limită de depunere sau la o altă adresă decât cele stabilite în anunțul de concesiune;

b) nu sunt însoțite de garanția de participare astfel cum a fost solicitată în documentația de atribuire.

(4) Ședința de deschidere se finalizează printr-un proces-verbal semnat de membrii comisiei de evaluare, de experții cooptați și de reprezentanții operatorilor economici, în care se consemnează modul de desfășurare a ședinței respective, aspectele formale constatate la deschiderea ofertelor, elementele principale ale fiecărei oferte.

(5) Comisia de evaluare are obligația de a transmite un exemplar al procesului-verbal de deschidere tuturor operatorilor economici participanți la procedura de atribuire, indiferent dacă aceștia au fost sau nu prezenți la ședința de deschidere.

(6) Orice decizie cu privire la calificarea/selecția ofertanților/candidaților sau, după caz, cu privire la evaluarea ofertelor se adoptă de către comisia de evaluare în cadrul unor ședințe ulterioare ședinței de deschidere a ofertelor.

(7) Oferta depusă după data și ora-limită de depunere a ofertelor sau la o altă adresă decât cea precizată în anunțul de concesiune se returnează fără a fi deschisă operatorului economic care a depus-o.

Art. 58. - (1) În cazul în care, în cadrul documentației de atribuire, a fost prevăzută obligația îndeplinirii unor criterii de calificare și selecție, astfel cum sunt acestea prevăzute la [art. 75](#) din Lege, comisia de evaluare are obligația verificării modului de îndeplinire a acestor criterii de către fiecare ofertant în parte.

(2) Pentru fiecare ofertant calificat, comisia de evaluare are obligația de a analiza și de a verifica fiecare ofertă atât din punctul de vedere al elementelor tehnice propuse, cât și din punctul de vedere al aspectelor financiare pe care le implică.

(3) În urma finalizării fiecăreia dintre fazele de verificare prevăzute la alin. (1) și (2), comisia de evaluare întocmește un raport intermediar, care se aprobă de conducătorul entității contractante, urmând să comunice fiecărui ofertant ce a fost respins, motivele care au stat la baza acestei decizii, iar celorlalți li se aduce la cunoștință faptul că se trece la etapa următoare de verificare.

Art. 59. - (1) Pe parcursul analizării și verificării documentelor prezentate de ofertanți, comisia de evaluare are dreptul de a solicita oricând clarificări sau completări ale documentelor prezentate de aceștia pentru demonstrarea îndeplinirii criteriilor de calificare și selecție sau pentru demonstrarea conformității ofertei cu cerințele solicitate.

(2) În aplicarea prevederilor alin. (1), comisia de evaluare transmite solicitarea de clarificări/completări la adresa/numărul de fax/adresa de e-mail menționate de ofertant.

(3) În situația prevăzută la alin. (2), ofertantul transmite răspunsul său la adresa și prin modalitatea prevăzute în anunțul de concesiune.

Art. 60. - (1) În cazul în care procedura de licitație deschisă se desfășoară în două etape în conformitate cu art. 51 alin. (3) din Lege, entitatea contractantă transmite o invitație la etapa de negociere care trebuie să cuprindă cel puțin:

a) referințe privind anunțul de concesiune publicat;

- b) data și ora stabilite pentru demararea negocierilor;
- c) adresa la care se derulează negocierile;
- d) limba sau limbile în care se vor derula negocierile.

(2) Scopul negocierilor este de a îmbunătăți oferta inițială depusă de participanții la negocieri și de adaptare a acesteia la condițiile concrete în care se va derula contractul de concesiune care urmează a fi atribuit. Comisia de evaluare are obligația să se asigure că oferta îmbunătățită nu este de natură a aduce proiectului modificări de ordin tehnic, economic, social și/sau de mediu, care nu au fost prevăzute în documentația de atribuire.

(3) La sfârșitul fiecărei întâlniri de negocieri, comisia de evaluare are obligația consemnării aspectelor discutate și convenite într-un proces-verbal de ședință, care se semnează de către toți participanții la negocieri.

Art. 61. - (1) Negocierile în cadrul etapei a doua a procedurii de atribuire se derulează până în momentul în care fiecare participant la negocieri declară că oferta inițială pe care a prezentat-o nu mai poate fi îmbunătățită, fapt care se consemnează explicit în procesul-verbal de ședință.

(2) În cazul în care entitatea contractantă intenționează să încheie negocierile, aceasta îi informează pe ofertanții rămași în competiție.

(3) După încheierea negocierilor, ofertanții care au depus oferte admisibile și care au participat la negocieri transmit oferte îmbunătățite până la data și ora-limită convenite de comun acord cu entitatea contractantă.

(4) Comisia de evaluare evaluează ofertele îmbunătățite prevăzute la alin. (3) din punct de vedere tehnic și financiar și atribuie contractul de concesiune ofertantului a cărui ofertă a fost declarată câștigătoare, prin aplicarea criteriului de atribuire.

Art. 62. - (1) Oferta câștigătoare se stabilește numai dintre ofertele admisibile și numai pe baza criteriului de atribuire precizat în anunțul de participare și în documentația de atribuire.

(2) Comisia de evaluare are obligația elaborării raportului procedurii de atribuire care se aprobă de către conducătorul entității contractante.

(3) Raportul procedurii se încarcă în SEAP în secțiunile specifice disponibile în sistemul informatic, semnat cu semnătură electronică extinsă, bazată pe un certificat calificat, eliberat de un furnizor de servicii de certificare acreditat.

(4) După aprobarea raportului procedurii de atribuire prevăzute la alin. (3), entitatea contractantă are obligația informării ofertanților cu respectarea prevederilor [cap. IV](#) secțiunea a 9-a din Lege.

(5) Activitatea comisiei de evaluare încetează după elaborarea raportului procedurii de atribuire.

PARAGRAFUL 2 Dialogul competitiv

Art. 63. - (1) Procedura de dialog competitiv se desfășoară în trei etape și se inițiază prin publicarea electronică a unui anunț de concesionare atât la nivel național în SEAP, cât și în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, atunci când există această obligație, conform [art. 67](#) din Lege.

(2) În perioada cuprinsă între data publicării anunțului de concesionare și data-limită de depunere a solicitărilor de participare, entitatea contractantă are obligația de a asigura oricărui operator economic posibilitatea de a obține informații complete cu privire la condițiile de participare la procedura de atribuire.

Art. 64. - Operatorul economic are obligația de a transmite oferta și documentele de calificare la adresa indicată în anunțul de concesionare și numai până la data și ora-limită de depunere a ofertelor prevăzute de entitatea contractantă pentru fiecare etapă în parte.

Art. 65. - (1) În prima etapă a dialogului competitiv, comisia de evaluare stabilește candidații selectați, aplicând în acest scop numai criteriile de selecție prevăzute în anunțul de concesionare și respectând metodologia de punctare prevăzută în fișa de date a concesiunii.

(2) După ce a finalizat selecția candidaților, comisia de evaluare are obligația de a elabora un raport intermediar, care se aprobă de către conducătorul entității contractante.

(3) Entitatea contractantă are obligația de a informa toți candidații în legătură cu rezultatul aplicării primei etape a procedurii de atribuire, imediat după obținerea aprobării prevăzute la alin. (2).

(4) Raportul prevăzut la alin. (2) se încarcă în SEAP în secțiunile specifice disponibile în sistemul informatic, semnat cu semnătură electronică extinsă, bazată pe un certificat calificat, eliberat de un furnizor de servicii de certificare acreditat.

Art. 66. - (1) Invitația de participare prevăzută la art. 59 [alin. \(1\)](#) din Lege trebuie să cuprindă cel puțin:

- a)** referințe privind anunțul de concesionare publicat;
- b)** data și ora stabilite pentru demararea dialogului;
- c)** adresa la care se derulează dialogul;
- d)** limba sau limbile în care se va derula dialogul.

(2) Etapa a doua a procedurii de dialog competitiv constă în organizarea de întâlniri cu fiecare candidat selectat, pe parcursul cărora se derulează un dialog cu scopul identificării soluțiilor/opțiunilor referitoare la aspectele tehnice, financiare, problemele legate de cadrul juridic și orice alte elemente ale contractului de concesiune care urmează să fie atribuit.

(3) Pe parcursul dialogului, comisia de evaluare trebuie să discute și să clarifice, în conformitate și în limitele mandatului acordat de conducătorul entității contractante, elemente esențiale cum ar fi:

- a) identificarea responsabilităților de natură tehnică, financiară și juridică ale concedentului și ale concesionarului;
- b) modul de distribuire a riscurilor între concesionar și concedent;
- c) modificarea, revizuirea sau adaptarea studiilor existente, în funcție de condițiile de realizare propuse de participanții la dialog și în măsura în care sunt agreate de entitatea contractantă;
- d) identificarea clară a standardelor de performanță, a facilităților, a echipamentelor care urmează să fie asigurate pe parcursul derulării contractului de concesiune, precum și a cerințelor de predare la sfârșitul perioadei de contract;
- e) modul de efectuare a controlului și identificarea mecanismelor de urmărire a costurilor, calității și siguranței prestațiilor, a relațiilor cu terții, precum și a altor cerințe specifice de operare și întreținere;
- f) aranjamentele alternative pentru cazurile în care concesionarul intră în stare de insolvență sau lichidare ori în cazul în care, din motive care nu țin de voința părților, concesiunea încetează înainte de termen;
- g) clauzele generale ale contractului care urmează să fie încheiat;
- h) stabilirea categoriilor de bunuri accesorii;
- i) alte obiective stabilite de entitatea contractantă.

(4) La sfârșitul fiecărei întâlniri, comisia de evaluare are obligația consemnării problemelor discutate și aspectelor convenite într-un proces-verbal de ședință.

(5) Identificarea soluțiilor/opțiunilor se structurează în funcție de necesitățile, obiectivele și constrângerile entității contractante, astfel cum au fost acestea evidențiate în documentația descriptivă.

Art. 67. - (1) După finalizarea fiecărei runde succesive de reducere a numărului de soluții, comisia de evaluare are obligația de a elabora un raport intermediar, care se aprobă de către conducătorul entității contractante sau persoana desemnată în acest scop.

(2) Raportul intermediar prevăzut la alin. (1) se încarcă în SEAP în secțiunile specifice disponibile în sistemul informatic, semnat cu semnătură electronică extinsă, bazată pe un certificat calificat, eliberat de un furnizor de servicii de certificare acreditat.

(3) După aprobarea raportului intermediar prevăzut la alin. (1), entitatea contractantă are obligația informării participanților la dialog, cu respectarea prevederilor [cap. IV](#) secțiunea a 9-a din Lege.

(4) Următoarea rundă de dialog se derulează numai cu participanții rămași în competiție după finalizarea rundei succesive organizate anterior.

(5) Participanții rămași în competiție în urma finalizării rundei succesive organizate anterior nu au dreptul ca, în cadrul rundelor următoare sau atunci când depun oferta finală, să modifice angajamentele asumate prin propunerile tehnice și/sau financiare parțiale pe care le-au prezentat decât în sensul îmbunătățirii acestora.

Art. 68. - (1) Etapa dialogului cu candidații selectați se poate desfășura și prin intermediul SEAP, printr-o modalitate securizată, accesibilă doar candidaților selectați, sau prin intermediul unei camere de date puse la dispoziție de entitatea contractantă.

(2) În sensul alin (1), prin cameră de date se înțelege spațiul, constituit în formă fizică sau virtuală, unde entitatea contractantă și candidații selectați pot accesa toate documentele relevante în etapa a doua a procedurii de dialog competitiv.

Art. 69. - În cazul în care etapa a doua a procedurii de dialog competitiv nu se poate finaliza prin identificarea unei soluții viabile, entitatea contractantă are dreptul de a anula procedura de atribuire, considerându-se implicit îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 89 alin. (1) lit. a) din Lege.

Art. 70. - (1) Invitația de participare la a treia etapă a procedurii de dialog competitiv, prevăzută la art. 60 alin. (8) din Lege, trebuie să cuprindă cel puțin:

- a) referințe privind anunțul de concesionare publicat;
- b) data și ora stabilite pentru depunerea ofertelor finale;
- c) adresa la care se depun ofertele finale;
- d) limba sau limbile în care se vor elabora ofertele.

(2) În cadrul etapei a treia a dialogului competitiv, ofertantul/ofertanții trebuie să depună oferta/oferte pe baza soluției/soluțiilor identificate în cursul etapei anterioare, până la data și ora-limită specificate în invitația de participare, astfel cum au fost stabilite de comun acord în cadrul etapei de dialog.

Art. 71. - (1) Comisia de evaluare analizează ofertele finale depuse de candidații rămași în urma etapei de dialog prin raportare la dispozițiile documentației de atribuire și atribuie contractul de concesiune ofertei declarate câștigătoare, prin aplicarea criteriului de atribuire.

(2) Prevederile art. 62 alin. (2) - (5) se aplică în mod corespunzător.

PARAGRAFUL 3

Negocierea fără publicarea prealabilă a unui anunț de concesionare

Art. 72. - (1) Înainte de inițierea procedurii de negociere fără publicare prealabilă, entitatea contractantă are obligația de a verifica îndeplinirea condițiilor prevăzute la [art. 64](#) și [65](#) din Lege.

(2) Inițierea procedurii de negociere fără publicare prealabilă se realizează prin transmiterea unei invitații de participare la negocieri către unul sau, ori de câte ori este posibil, către mai mulți operatori economici.

(3) În cadrul negocierii propriu-zise, entitatea contractantă negociază cu fiecare ofertant în parte.

(4) Prevederile [art. 60](#) și [61](#) se aplică în mod corespunzător.

(5) După finalizarea negocierilor, prevederile [art. 62 alin. \(2\) - \(5\)](#) se aplică în mod corespunzător.

PARAGRAFUL 4 Procedura simplificată

Art. 73. - (1) În cazul prevăzut la [art. 11 alin. \(2\)](#) din Lege, entitatea contractantă atribuie contractul de concesiune prin aplicarea procedurii simplificate, conform prezentului paragraf.

(2) Procedura simplificată se inițiază prin publicarea în SEAP a unui anunț de concesiune simplificat, însoțit de documentația de atribuire aferentă.

(3) Anunțul de participare simplificat conține următoarele informații:

a) denumirea, adresa, numărul de telefon și de fax, adresa de e-mail ale entității contractante;

b) tipul de contract de concesiune, precum și denumirea serviciilor sau lucrărilor ce urmează a fi concesionate, însoțite de codul CPV aferent;

c) valoarea estimată;

d) termenul-limită de primire a ofertelor;

e) adresa la care se transmit ofertele, precum și documentele de calificare, dacă este cazul;

f) limba sau limbile în care trebuie redactate ofertele;

g) perioada de timp în care ofertantul trebuie să își mențină oferta valabilă;

h) criteriul de atribuire a contractului de concesiune.

Art. 74. - (1) Entitatea contractantă are obligația de a stabili perioada de depunere a ofertelor în funcție de complexitatea contractului de concesiune și de cerințele specifice, astfel încât operatorii economici interesați să beneficieze de un interval de timp adecvat și suficient pentru elaborarea ofertelor și pentru pregătirea documentelor de calificare și selecție.

(2) Orice operator economic interesat are dreptul de a solicita clarificări privind documentația de atribuire.

(3) Prevederile art. 56-62 se aplică în mod corespunzător.

Art. 75. - În urma finalizării procedurii simplificate, entitatea contractantă are obligația de a publica în SEAP un anunț de atribuire în termen de 15 zile de la data încheierii contractului de concesiune, precum și orice modificare a contractului.

PARAGRAFUL 5

Servicii sociale și alte servicii specifice

Art. 76. - Anunțurile prevăzute la art. 24 din Lege, inclusiv anunțurile corespunzătoare de tip erată, privind atribuirea unui contract de concesiune care are ca obiect servicii sociale și alte servicii specifice, prevăzute în anexa nr. 3 la Lege, cu o valoare estimată egală sau mai mare decât pragul prevăzut la art. 11 alin. (1) din Lege, se transmit spre publicare de către entitatea contractantă prin mijloace electronice și se publică în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, cu respectarea formatului-standard stabilit de Comisia Europeană în temeiul dispozițiilor art. 33 din Directiva 2014/23/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind atribuirea contractelor de concesiune.

SECȚIUNEA a 4-a

Oferta și documentele însoțitoare

Art. 77. - (1) Ofertantul elaborează oferta în conformitate cu prevederile documentației de atribuire și indică în cuprinsul acesteia care informații din propunerea tehnică și/sau din propunerea financiară sunt confidențiale, clasificate sau sunt protejate de un drept de proprietate intelectuală, în baza legislației aplicabile.

(2) Riscurile transmiterii ofertei/solicitării de participare, inclusiv forța majoră sau cazul fortuit, cad în sarcina operatorului economic care transmite respectiva ofertă/solicitare de participare.

(3) Oferta este compusă din propunere tehnică și propunere financiară și este însoțită de documentele de calificare și/sau documentele care dovedesc îndeplinirea criteriilor de calificare și selecție.

Art. 78. - (1) Oferta are caracter obligatoriu, din punctul de vedere al conținutului, pe toată perioada de valabilitate stabilită de către entitatea contractantă și asumată de ofertant.

(2) Perioada de valabilitate a ofertelor, prevăzută în anunțul de concesionare/invitația de concesionare/anunțul de concesiune simplificat și în documentația de atribuire, trebuie să fie stabilită astfel încât să cuprindă toate etapele până la momentul încheierii contractului de concesiune.

(3) Atunci când stabilește perioada de valabilitate a ofertelor, entitatea contractantă trebuie să ia în considerare estimările privind perioada necesară pentru analiza și evaluarea ofertelor, perioada necesară pentru verificările legate de aceste activități, precum și perioada legală prevăzută pentru rezolvarea eventualelor contestații.

(4) Entitatea contractantă are obligația de a solicita prelungirea valabilității ofertelor, precum și, după caz, a garanției de participare, în situații excepționale care impun o astfel de prelungire, datorate extinderii neprevăzute a duratei procedurii de atribuire, în condițiile Legii, precum și ale Legii nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor.

Art. 79. - (1) Operatorul economic are obligația de a depune oferta, precum și celelalte documente la adresa și până la data și ora-limită pentru depunere stabilite în anunțul de concesiune.

(2) Oferta depusă la o altă adresă a entității contractante decât cea prevăzută în anunțul de concesiune sau după expirarea datei-limită pentru depunere menționată în cuprinsul anunțului se returnează nedeschisă.

(3) Conținutul ofertelor trebuie să rămână confidențial până la data stabilită pentru deschiderea acestora, entitatea contractantă urmând a lua cunoștință de conținutul respectivelor oferte numai după această dată.

SECȚIUNEA a 5-a

Comisia de evaluare și modul de lucru al acesteia

Art. 80. - (1) Entitatea contractantă are obligația de a desemna, pentru atribuirea fiecărui contract de concesiune de lucrări/servicii, persoanele responsabile pentru evaluarea ofertelor, care se constituie într-o comisie de evaluare.

(2) Membrii comisiei de evaluare trebuie să fie în număr impar și se nominalizează, de regulă, din cadrul comisiei de coordonare și supervizare prevăzute la art. 2.

(3) Entitatea contractantă desemnează, prin hotărâre, ordin sau decizie, președintele comisiei de evaluare dintre membrii acesteia.

(4) Entitatea contractantă are obligația de a nominaliza membri de rezervă pentru membrii comisiei de evaluare.

(5) Entitatea contractantă are dreptul de a înlocui un membru al comisiei de evaluare cu un membru de rezervă numai dacă persoana care urmează să fie înlocuită nu are posibilitatea, din motive obiective, de a-și îndeplini atribuțiile care rezultă din calitatea de membru al comisiei de evaluare.

(6) După producerea înlocuirii prevăzute la alin. (5), calitatea de membru al comisiei de evaluare este preluată de către membrul de rezervă care își exercită atribuțiile aferente până la finalizarea procedurii de atribuire.

Art. 81. - (1) În cazul în care evaluarea solicitărilor de participare/ofertelor necesită o expertiză aprofundată în domeniul concesiunilor ori de natură tehnică, financiară, juridică și/sau privind aspectele contractuale specifice, autoritatea contractantă poate desemna, pe lângă comisia de evaluare, specialiști externi, numiți experți cooptați, care desfășoară activități independente sau care sunt puși la dispoziție de către furnizorii de servicii auxiliare achiziției.

(2) Experții cooptați pot fi nominalizați odată cu numirea comisiei de evaluare sau ulterior, în funcție de problemele specifice care ar putea impune expertiza acestora.

(3) În cazul în care experții cooptați sunt desemnați pe parcursul procesului de evaluare, propunerea privind cooptarea acestora, precum și justificarea necesității participării lor la procesul de evaluare este elaborată de comisia de evaluare.

(4) Experții cooptați pentru probleme specifice nu au drept de vot în cadrul comisiei de evaluare, însă au obligația de a elabora un raport de specialitate cu privire la aspectele tehnice, financiare sau juridice, asupra cărora își exprimă punctul de vedere.

(5) Raportul de specialitate prevăzut la alin. (4) este destinat să faciliteze comisiei de evaluare adoptarea deciziilor în cadrul procesului de analiză a solicitărilor de participare/ofertelor și de stabilire a ofertei/ofertelor câștigătoare.

(6) Experții cooptați răspund profesional pentru conținutul raportului de specialitate.

(7) Membrii comisiei de evaluare care nu sunt de acord cu raportul de specialitate al experților cooptați prevăzuți la alin. (4) au obligația de a-și prezenta punctul de vedere în scris, elaborând în acest sens o notă individuală care devine anexă la raportul procedurii de atribuire. În cadrul acestei note se justifică în mod documentat punctul de vedere al respectivilor membri, la un nivel similar cu exigențele ce derivă din aplicarea prevederilor alin. (6).

(8) Raportul de specialitate se atașează la raportul procedurii de atribuire și devine parte a dosarului achiziției publice.

Art. 82. - (1) Comisia de evaluare are următoare atribuții:

a) verificarea îndeplinirii criteriilor de calificare de către ofertanți/candidați, în cazul în care acestea au fost solicitate prin documentația de atribuire;

b) realizarea selecției candidaților, dacă este cazul;

c) realizarea dialogului cu operatorii economici, în cazul aplicării procedurii de dialog competitiv;

d) realizarea negocierilor cu operatorii economici, în cazul aplicării procedurii de licitație deschisă în două etape și în cazul procedurii de negociere fără publicare a anunțului de concesiune;

- e) verificarea propunerilor tehnice prezentate de ofertanți, din punctul de vedere al modului în care acestea corespund cerințelor minime din caietul de sarcini/documentul descriptiv;
 - f) verificarea propunerilor tehnice finale prezentate de ofertanți;
 - g) verificarea propunerilor financiare prezentate de ofertanți;
 - h) stabilirea ofertelor inacceptabile sau neconforme și a motivelor care stau la baza încadrării ofertelor respective în fiecare dintre aceste categorii;
 - i) stabilirea ofertelor admisibile;
 - j) aplicarea criteriilor de atribuire, astfel cum a fost prevăzut în documentația de atribuire, și stabilirea ofertei câștigătoare;
 - k) emiterea propunerii de anulare a procedurii de atribuire, în cazurile prevăzute la art. 88 lit. b) și art. 89 alin. (1) din Lege;
 - l) elaborarea proceselor-verbale aferente fiecărei ședințe, a rapoartelor intermediare aferente fiecărei etape în cazul procedurilor cu mai multe etape și a raportului procedurii de atribuire.
- (2) Rapoartele intermediare și raportul procedurii de atribuire se înaintează de către președintele comisiei de evaluare conducătorului entității contractante spre aprobare.
- (3) În cazul în care nu aprobă rapoartele prevăzute la alin. (2), conducătorul entității contractante motivează în scris decizia sa și poate, după caz:
- a) returna raportul comisiei de evaluare spre corectare sau reevaluare parțială;
 - b) solicita o reevaluare completă, caz în care o nouă comisie de evaluare va fi numită.
- (4) În situația în care entitatea contractantă aprobă raportul procedurii de atribuire fără a ține cont de observațiile formulate de observatorii ANAP în urma controlului ex-ante, cu privire la situațiile prevăzute de art. 44 din Lege, Agenția Națională de Integritate este sesizată pentru identificarea încălcării regimului juridic al conflictelor de interese prin raportare la dispozițiile Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, cu modificările ulterioare, în termen de 5 zile de la semnarea raportului procedurii de atribuire. Odată cu sesizarea, Agenției Naționale de Integritate îi este transmisă și documentația completă privind atribuirea contractului.
- Art. 83. - (1)** Pe parcursul desfășurării procesului de evaluare, membrii comisiei de evaluare și experții cooptați au obligația de a păstra confidențialitatea asupra conținutului ofertelor/solicitărilor de participare, precum și asupra oricăror altor informații prezentate de către candidați/ofertanți în procedura de atribuire.

(2) Încălcarea angajamentelor referitoare la confidențialitate se sancționează conform legii.

(3) Cu excepția ședinței de deschidere a ofertelor menționate la art. 57 alin. (1), la întrunirile comisiei de evaluare au dreptul de a participa numai membrii acesteia și, după caz, experții externi cooptați și persoane împuternicite de către ANAP, după caz.

(4) Membrii comisiei de evaluare și experții externi cooptați au obligația de a respecta regulile de evitare a conflictului de interese prevăzute în secțiunea a 3-a a cap. III din Lege.

Art. 84. - (1) Comisia de evaluare și experții cooptați au obligația de a semna pe propria răspundere o declarație de confidențialitate și imparțialitate prin care se angajează să respecte prevederile art. 41 din Lege și prin care confirmă că nu se află într-o situație care implică existența unui conflict de interese.

(2) Declarația prevăzută la alin. (1) trebuie semnată de membrii comisiei de evaluare înainte de preluarea atribuțiilor specifice, după data și ora-limită pentru depunerea solicitărilor de participare/ofertelor și conține următoarele date de identificare:

- a) numele și prenumele;
- b) data și locul nașterii;
- c) domiciliul actual;
- d) codul numeric personal.

(3) În cazul în care unul dintre membrii desemnați în comisia de evaluare sau unul dintre experții cooptați constată că se află într-o situație de conflict de interese, atunci acesta are obligația de a solicita de îndată înlocuirea sa din componența comisiei respective cu o altă persoană.

(4) Situațiile privind conflictul de interese pot fi sesizate entității contractante și de către terți.

(5) În cazul în care sunt sesizate astfel de situații, entitatea contractantă are obligația de a verifica cele semnalate și, dacă este cazul, de a adopta măsurile necesare pentru evitarea/remedierea oricăror aspecte care pot determina apariția unui conflict de interese.

Art. 85. - (1) Modul de lucru al comisiei de evaluare este stabilit de comun acord între membrii acesteia, urmând a se avea în vedere calendarul estimativ de aplicare a procedurii de atribuire și perioada solicitată pentru valabilitatea ofertelor.

(2) Membrii comisiei de evaluare au dreptul de a analiza și evalua documentele depuse de ofertanți/candidați individual și/sau în ședințe comune.

(3) Deciziile comisiei de evaluare se iau cu votul a cel puțin 2/3 dintre membrii săi votanți.

(4) Fiecare decizie a comisiei de evaluare este fundamentată prin identificarea elementelor concrete ale solicitării de participare/ofertelor în raport cu cerințele definite prin documentele concesiunii și prevederile legale.

(5) În cazul procesului de selecție a candidaților sau stabilirii ofertei câștigătoare pe bază de punctaj, votul membrilor comisiei de evaluare se reflectă prin punctajul individual acordat fiecărei solicitări de participare/oferte în parte. Fiecare punctaj individual este însoțit de o justificare scrisă.

(6) În cazul în care se ajunge în situația ca prevederile alin. (3) să nu fie respectate din cauza unor eventuale divergențe de păreri între membrii comisiei de evaluare sau când există o diferență considerabilă între punctajele acordate de aceștia în cazul prevăzut la alin. (5), președintele comisiei de evaluare solicită reanalizarea punctelor de divergență, în scopul finalizării în timp util a etapei de evaluare a ofertelor și de stabilire a ofertei câștigătoare.

(7) Procesul de reanalizare a punctelor de divergență se consemnează într-un proces-verbal, justificându-se opiniile contrare.

(8) În cazul în care, în situația prevăzută la alin. (6), comisia de evaluare nu ajunge la un acord, decizia finală se adoptă cu votul majorității membrilor săi.

(9) Membrii comisiei de evaluare care nu sunt de acord cu decizia adoptată potrivit dispozițiilor alin. (8) au obligația de a-și prezenta punctul de vedere în scris, elaborând în acest sens o notă individuală care devine anexă la raportul procedurii de atribuire.

SECȚIUNEA a 6-a

Procesul de verificare și evaluare

Art. 86. - (1) În cazul în care, în cadrul documentației de atribuire, a fost prevăzută obligația îndeplinirii unor criterii de calificare și selecție formulate în baza criteriilor prevăzute la [cap. IV](#) secțiunea a 5-a paragraful 3 din Lege, comisia de evaluare are obligația verificării modului de îndeplinire a acestora de către fiecare ofertant/candidat în parte prin analiza conținutului documentelor privind calificarea.

(2) Comisia de evaluare are obligația de a analiza și de a verifica fiecare ofertă atât din punctul de vedere al elementelor tehnice propuse, cât și din punctul de vedere al aspectelor financiare pe care le implică.

(3) În condițiile art. 93 [alin. \(2\)](#) din Lege, eventualele neconcordanțe cu privire la îndeplinirea condițiilor de formă ale garanției de participare, inclusiv cele privind cuantumul și valabilitatea, se vor clarifica de către comisia de evaluare cu

oferanții în maximum 3 zile lucrătoare de la data-limită de depunere a ofertelor, sub sancțiunea respingerii ofertei ca inacceptabilă.

Art. 87. - (1) Comisia de evaluare are obligația de a stabili care sunt clarificările și completările formale sau de confirmare, necesare pentru evaluarea fiecărei solicitări de participare/oferte, precum și perioada de timp acordată pentru transmiterea acestora, termenul-limită neputând fi stabilit decât la nivel de zile lucrătoare, fără a fi precizată o oră anume în cadrul acestuia.

(2) Comisia de evaluare, înainte de a lua o decizie de respingere a candidaturii/ofertei în baza art. 89 alin. (2) lit. e), solicită clarificări și, după caz, completări ale documentelor prezentate inițial de candidat/ofertant/subcontractant/terț susținător cu privire la neîncadrarea în prevederile art. 44 alin. (1) lit. d) și e) din Lege.

(3) Comisia de evaluare va stabili termenul-limită în funcție de volumul și complexitatea clarificărilor și completărilor formale sau de confirmare necesare pentru evaluarea fiecărei solicitări de participare/oferte. Termenul astfel stabilit va fi, de regulă, de minimum 3 zile lucrătoare.

(4) Comunicarea prevăzută la alin. (1) transmisă către candidat/ofertant trebuie să fie clară și să definească în mod explicit și suficient de detaliat în ce constă solicitarea comisiei de evaluare.

(5) În cazul în care comisia de evaluare solicită unui candidat/ofertant clarificări și, după caz, completări ale documentelor prezentate de acesta în cadrul ofertei/solicitării de participare, iar candidatul/ofertantul nu transmite în termenul precizat de comisia de evaluare clarificările/completările solicitate sau clarificările/completările transmise nu sunt concludente, oferta sa este considerată inacceptabilă.

(6) În cazul în care ofertantul modifică prin răspunsurile pe care le prezintă comisiei de evaluare potrivit dispozițiilor alin. (1) conținutul propunerii tehnice sau propunerii financiare, oferta sa este considerată neconformă.

(7) Prin excepție de la dispozițiile alin. (4), oferta nu este considerată neconformă în măsura în care modificările operate de ofertant în legătură cu propunerea sa tehnică se încadrează în una dintre categoriile de mai jos:

a) pot fi încadrate în categoria viciilor de formă; sau

b) reprezintă corectări ale unor abateri tehnice minore, iar o eventuală modificare a prețului total al ofertei, indusă de aceste corectări, nu ar fi condus la modificarea clasamentului ofertanților participanți la procedura de atribuire.

(8) Sunt considerate abateri tehnice minore acele omisiuni/abateri din propunerea tehnică care au la bază erori materiale evidente și care pot fi completate/corectate într-un mod care nu conduce în realitate la depunerea unei noi oferte.

(9) O modificare a propunerii tehnice nu poate fi considerată o abatere tehnică minoră a ofertei inițiale în următoarele situații:

a) cuantificarea teoretică în valoare monetară a respectivei abateri/omisiuni conduce la eludarea aplicării acelor prevederi ale legii care instituie obligații ale entității contractante în raport cu anumite praguri valorice;

b) în urma corectării respectivei abateri/omisiuni, se constată că s-ar schimba clasamentul ofertanților;

c) modificarea ar presupune o diminuare calitativă în comparație cu oferta inițială;

d) modificarea vizează o parte din ofertă pentru care documentația de atribuire a exclus în mod clar posibilitatea ca ofertanții să se abată de la cerințele exacte ale respectivei documentații, iar oferta inițială nu a fost în conformitate cu aceste cerințe.

(10) Prin excepție de la dispozițiile alin. (4), oferta nu este considerată neconformă în măsura în care modificările operate de ofertant în legătură cu propunerea sa financiară reprezintă erori aritmetice, respectiv aspecte care pot fi clarificate cu ajutorul principiilor prevăzute la art. 2 alin. (2) din Lege, elementele propunerii financiare urmând a fi corectate, implicit alături de prețul total al ofertei, prin refacerea calculului aferent, pe baza datelor/informațiilor care sunt cunoscute de către toți participanții, deoarece sunt prevăzute în legislația aplicabilă, documentația de atribuire și/sau în alte documente prezentate de ofertant.

(11) În cazul în care ofertantul nu este de acord cu îndreptarea erorilor aritmetice, oferta sa este considerată neconformă.

Art. 88. - (1) Comisia de evaluare are dreptul de a solicita ofertantului corectarea viciilor de formă cu privire la oferta acestuia.

(2) În cazul în care ofertantul nu este de acord cu corectarea viciilor de formă, oferta sa este considerată neconformă.

(3) În sensul dispozițiilor alin. (1), viciile de formă reprezintă acele erori sau omisiuni din cadrul unui document a căror corectare/completare este susținută în mod neechivoc de sensul și de conținutul altor informații existente inițial în alte documente prezentate de ofertant sau a căror corectare/completare are rol de clarificare sau de confirmare, nefiind susceptibile de a produce un avantaj incorect în raport cu ceilalți participanți la procedura de atribuire.

Art. 89. - (1) Comisia de evaluare are obligația de a respinge ofertele inacceptabile și neconforme.

(2) În condițiile art. 93 alin. (2) din Lege, oferta este considerată inacceptabilă în următoarele situații:

a) se încadrează în categoria celor prevăzute la art. 86 alin. (3);

b) a fost depusă de un ofertant care nu îndeplinește una sau mai multe dintre criteriile de calificare stabilite în documentația de atribuire;

c) constituie o alternativă la prevederile caietului de sarcini sau ale documentului descriptiv, alternativă care nu poate fi luată în considerare deoarece în anunțul de concesiune nu este precizată în mod explicit posibilitatea depunerii unor oferte

alternative, iar respectiva ofertă alternativă nu respectă cerințele minime prevăzute în caietul de sarcini sau în documentul descriptiv;

d) nu asigură respectarea reglementărilor obligatorii referitoare la condițiile specifice de muncă și de protecție a muncii, atunci când această cerință este formulată în condițiile art. 38 din Lege;

e) oferta este depusă cu nerespectarea prevederilor art. 44 alin. (1) lit. d) și e) din Lege, raportat la data-limită stabilită pentru depunerea cererilor de participare/ofertelor și/sau oricând pe parcursul evaluării acestora;

f) ofertantul refuză să prelungească perioada de valabilitate a ofertei și a garanției de participare;

g) în cazul în care unei oferte îi lipsește una dintre cele două componente, așa cum sunt precizate la art. 5 alin. (1) lit. w) din Lege.

(3) În condițiile art. 93 alin. (3) din Lege, oferta este considerată neconformă în următoarele situații:

a) nu satisface în mod corespunzător cerințele caietului de sarcini sau ale documentului descriptiv;

b) conține propuneri de modificare a clauzelor contractuale pe care le-a stabilit entitatea contractantă în cadrul documentației de atribuire, care sunt în mod evident dezavantajoase pentru aceasta din urmă, iar ofertantul, deși a fost informat cu privire la respectiva situație, nu acceptă renunțarea la clauzele respective;

c) propunerea financiară nu este corelată cu elementele propunerii tehnice, ceea ce ar putea conduce la executarea defectuoasă a contractului, sau constituie o abatere de la legislația incidentă, alta decât cea în domeniul concesiunilor de lucrări și concesiunilor de servicii.

(4) Ofertele care nu au fost respinse de comisia de evaluare în urma verificării și evaluării reprezintă oferte admisibile.

(5) Comisia de evaluare are obligația de a stabili oferta câștigătoare dintre ofertele admisibile.

Art. 90. - (1) Evaluarea ofertelor se realizează prin acordarea, pentru fiecare ofertă în parte, a unui punctaj rezultat ca urmare a aplicării algoritmului de calcul stabilit în documentația de atribuire.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), comisia de evaluare trebuie să întocmească clasamentul pe baza căruia se stabilește oferta câștigătoare în ordinea descrescătoare a punctajului acordat.

SECȚIUNEA a 7-a

Finalizarea procedurii de atribuire

Art. 91. - (1) Entitatea contractantă are obligația de a încheia contractul de concesiune cu ofertantul a cărui ofertă a fost stabilită ca fiind câștigătoare, pe baza propunerii tehnice și a propunerii financiare cuprinse în respectiva ofertă.

(2) În cazul în care entitatea contractantă nu poate încheia contractul de concesiune cu ofertantul a cărui ofertă a fost stabilită ca fiind câștigătoare, ca urmare a faptului că ofertantul în cauză se află într-o situație de forță majoră sau în imposibilitatea fortuită de a executa contractul, aceasta are obligația să declare câștigătoare oferta clasată pe locul doi, în condițiile în care aceasta există și este admisibilă.

(3) În situația prevăzută la alin. (2), în condițiile în care nu există o ofertă admisibilă clasată pe locul doi, entitatea contractantă are obligația de a anula procedura de atribuire a contractului de concesiune, în conformitate cu dispozițiile art. 89 alin. (1) din Lege.

Art. 92. - Refuzul nejustificat al ofertantului declarat câștigător de a semna contractul de concesiune este asimilabil situației prevăzute la art. 81 alin. (1) lit. f) din Lege.

Art. 93. - (1) În situația în care entitatea contractantă anulează procedura de atribuire, în conformitate cu dispozițiile art. 89 alin. (1) din Lege, aceasta are obligația de a comunica în scris tuturor participanților la procedura de atribuire, în cel mult 3 zile lucrătoare de la data anulării, motivul care a determinat decizia de anulare, precum și încetarea obligațiilor asumate de ofertanți prin depunerea ofertelor sau a solicitărilor de participare.

(2) Entitatea contractantă nu are dreptul să adopte nicio măsură cu scopul de a crea circumstanțe artificiale de anulare a procedurii de atribuire.

Art. 94. - (1) La încheierea contractului de concesiune, următoarele documente devin parte integrantă a contractului de concesiune, sub formă de anexe:

a) caietul de sarcini sau documentul descriptiv, după caz, inclusiv clarificările și/sau măsurile de remediere aduse până la depunerea ofertelor ce privesc aspectele tehnice și financiare;

b) oferta, respectiv propunerea tehnică și propunerea financiară, inclusiv clarificările din perioada de evaluare;

c) angajamentul ferm de susținere din partea unui terț, dacă este cazul;

d) contractele cu subcontractanții, în măsura în care în contractul de concesiune este reglementat un mecanism de efectuare de către entitatea contractantă a plăților corespunzătoare părții/părților din contract îndeplinite de către subcontractanții propuși în ofertă;

e) acordul de asociere, dacă este cazul.

(2) În cazul în care, pe parcursul executării contractului de concesiune, se constată că anumite elemente ale propunerii tehnice sunt inferioare sau nu corespund cerințelor prevăzute în caietul de sarcini sau în documentul descriptiv, prevalează prevederile specificațiilor tehnice sau documentului descriptiv.

Art. 95. - (1) În temeiul contractului de concesiune, concesionarul dobândește dreptul de a exploata, în tot sau în parte, rezultatul lucrărilor sau de a presta serviciile care fac obiectul contractului, potrivit obiectivelor și standardelor de calitate stabilite de concedent. Concesionarul are dreptul de a folosi și de a culege fructele bunurilor ce fac obiectul concesiunii, potrivit naturii bunului și scopului stabilit de părți prin contractul de concesiune.

(2) În temeiul contractului de concesiune, concesionarul are obligația de a asigura exploatarea eficace, în regim de continuitate și permanență, a lucrărilor sau a serviciilor care fac obiectul concesiunii, în conformitate cu cerințele și destinația impuse de concedent.

Art. 96. - (1) Scopul principal al contractului este să asigure, pe baza unei gestionări optime, efectuarea la un nivel corespunzător a activităților, la prețuri accesibile pentru utilizatorii finali, precum și întreținerea și dezvoltarea oricăror bunuri de retur încredințate concesionarului pentru efectuarea respectivelor activități. În acest sens, indiferent de modul de distribuire a riscurilor, modul de recuperare a costurilor de către concesionar trebuie stabilit astfel încât să îl determine pe acesta să depună toate diligențele necesare pentru reducerea costurilor respective.

(2) Modul în care se realizează recuperarea costurilor de către concesionar trebuie să includă, în mod obligatoriu, preluarea celei mai mari părți din riscurile de operare aferente contractului de concesiune.

(3) Concedentul nu se obligă la plata niciunei sume de bani dacă prin contract se stabilește faptul că riscul de operare este preluat integral de concesionar. În cazul în care contractul de concesiune conține clauze în acest sens, concedentul are dreptul de a primi o redevență care poate fi stabilită la un nivel fix sau într-un anumit procent din quantumul veniturilor încasate de concesionar de la utilizatorii finali ca urmare a activităților realizate.

(4) Fără a afecta prevederile alin. (3), în cazul în care riscul de operare este distribuit între concedent și concesionar, prin contractul de concesiune trebuie să se stabilească în mod explicit contribuția financiară a concedentului pe parcursul derulării contractului, precum și alte angajamente ale acestuia, ca sprijin complementar.

(5) În sensul alin. (1), prin bunuri de retur se înțelege totalitatea bunurilor care au fost puse la dispoziția concesionarului de către entitatea contractantă, în scopul executării lucrărilor sau furnizării serviciilor care fac obiectul contractului de concesiune și care revin de plin drept, gratuit și libere de orice sarcini concedentului la încetarea contractului de concesiune.

Art. 97. - (1) Contractul de concesiune trebuie să cuprindă clauze prin care se stabilește în mod explicit modul de distribuire a riscurilor pe întreaga durată a acestuia.

(2) Concedentul nu are dreptul ca, pe parcursul îndeplinirii contractului de concesiune, să accepte sau să solicite modificări ale clauzelor contractuale care ar avea ca efect o diminuare a responsabilităților concesionarului în asemenea măsură încât cea mai mare parte a riscurilor să fie redistribuită concedentului.

Art. 98. - (1) Entitatea contractantă trebuie să elaboreze mecanismul de plată, care trebuie specificat în cadrul unui contract de concesiune, astfel încât să se asigure că proiectul este bancabil și să se constituie într-un stimulent pentru concesionar, astfel încât acesta să îndeplinească obiectivele proiectului stabilite de către entitatea contractantă.

(2) În sensul alin. (1), mecanismul de plată trebuie să reflecte alocarea riscurilor în cadrul concesiunii și trebuie să reprezinte o modalitate de remunerare pentru concesionar pentru serviciile furnizate în cadrul proiectului de concesiune.

(3) În cazul contractelor de concesiune de lucrări în care plata pentru utilizarea activelor ce fac obiectul contractului, inclusiv cele rezultate în urma implementării acestuia, se face direct de către utilizatorii finali, entitatea contractantă stabilește un mecanism de plată bazat pe nivelul cererii.

(4) În cazul modalităților și proiectelor de transport, care pot fi viabile din punct de vedere economic, dar nu și din punct de vedere financiar, precum și al altor servicii publice sau municipale, se folosește un mecanism de plată bazat pe plăți de disponibilitate, ale cărui componente și elemente sunt detaliate în anexele nr. 2 și 3.

(5) În sensul alin. (4), prin plăți de disponibilitate se înțelege plățile făcute de entitatea contractantă către concesionar, condiționate de respectarea, pe întreaga durată a proiectului, a unor parametri de performanță și calitate, clar determinați și măsurabili, ai lucrării/serviciului care face obiectul contractului de concesiune,

Art. 99. - (1) Concedentul trebuie să definească prin contractul de concesiune nivelul de performanță și de calitate al activităților pe care concesionarul urmează să le efectueze, precum și modul în care acesta trebuie să răspundă în eventuale situații de urgență, stabilind în acest sens indicatori relevanți și măsurabili pe baza cărora se va realiza verificarea modului de respectare a obligațiilor contractuale.

(2) Clauzele contractuale trebuie să prevadă dreptul concedentului de a verifica îndeplinirea cerințelor de performanță și calitate a activităților realizate de concesionar, asigurându-se în acest sens inclusiv dreptul de a verifica documente relevante cu privire la aceste aspecte.

(3) Clauzele contractuale trebuie să prevadă, de asemenea, modul în care concesionarul se obligă să prezinte concedentului rapoarte periodice sau la solicitarea acestuia din urmă, cu privire la modul de realizare a anumitor parametri pe parcursul derulării contractului.

Art. 100. - (1) În contractul de concesiune trebuie precizată procedura legală prin care, la momentul începerii proiectului, se realizează punerea la dispoziția concesionarului a infrastructurii sau a oricăror bunuri ce vor fi utilizate în derularea concesiunii și faptul că lista acestora se constituie în anexe ale contractului de concesiune.

(2) Contractul de concesiune trebuie să stabilească distincția dintre bunurile de retur și bunurile proprii, precum și regimul juridic al acestora.

(3) Contractul de concesiune trebuie să precizeze, de asemenea, procedura legală prin care, la momentul finalizării proiectului, se realizează transferul obiectului concesiunii de la concesionar la concedent.

SECȚIUNEA a 9-a Dosarul concesiunii

Art. 101. - (1) Dosarul concesiunii trebuie să cuprindă documentele întocmite/primate de autoritatea/entitatea contractantă în cadrul procedurii de atribuire, cum ar fi, dar fără a se limita la următoarele:

- a)** strategia de contractare;
- b)** anunțul de intenție și dovada transmiterii acestuia spre publicare, dacă este cazul;
- c)** anunțul de concesiune și dovada transmiterii acestuia spre publicare;
- d)** erata, dacă este cazul;
- e)** documentația de atribuire;
- f)** decizia/dispoziția/ordinul de numire a comisiei de evaluare și, după caz, a experților cooptați;
- g)** declarațiile de confidențialitate și imparțialitate;
- h)** procesul-verbal al ședinței de deschidere a ofertelor;
- i)** formularele de ofertă depuse în cadrul procedurii de atribuire;
- j)** solicitările de clarificări, precum și clarificările transmise/primate de entitatea contractantă;
- k)** rapoartele intermediare, după caz;
- l)** procesele-verbale de evaluare, negociere, după caz;
- m)** raportul procedurii de atribuire, precum și anexele la acesta;
- n)** dovada comunicărilor privind rezultatul procedurii;
- o)** contractul de concesiune semnat și, după caz, actele adiționale;
- p)** anunțul de atribuire și dovada transmiterii acestuia spre publicare;

- q)** contestațiile formulate în cadrul procedurii de atribuire, însoțite de deciziile motivate pronunțate de Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor, dacă este cazul;
 - r)** hotărâri ale instanțelor de judecată referitoare la procedura de atribuire, dacă este cazul;
 - s)** documentele referitoare la funcția de verificare a aspectelor procedurale aferente procesului de atribuire a contractelor de concesiune, dacă este cazul;
 - t)** certificate/documente ale altor ofertanți numai dacă, în cadrul procesului de evaluare, au fost adoptate decizii de respingere a respectivelor oferte care s-au bazat pe informațiile din respectivele certificate/documente;
 - u)** anunțul privind valoarea finală a contractului de concesiune și dovada transmiterii acestuia spre publicare, precum și documentele aferente pe care se întemeiază valoarea finală a contractului;
 - v)** documentul constatator care conține informații referitoare la îndeplinirea obligațiilor contractuale de către contractant;
 - w)** decizia de anulare a procedurii de atribuire, dacă este cazul.
- (2)** În sensul alin. (1) lit. m), entitatea contractantă are obligația de a întocmi raportul procedurii de atribuire pentru fiecare contract de concesiune atribuit.
- (3)** Raportul procedurii de atribuire prevăzut la alin. (2) trebuie să cuprindă cel puțin următoarele documente/informații:
- a)** denumirea și adresa entității contractante, obiectul și valoarea contractului de concesiune;
 - b)** dacă este cazul, rezultatele procesului de calificare și/sau selecție a candidaților/ofertanților și/sau reducerea numărului acestora pe parcursul procedurii de atribuire;
 - c)** denumirea ofertantului declarat câștigător și motivele pentru care oferta acestuia a fost desemnată câștigătoare;
 - d)** partea/părțile din contractul de concesiune pe care ofertantul declarat câștigător intenționează să o/le subcontracteze unor terți și denumirea subcontractanților;
 - e)** justificarea motivelor privind alegerea procedurii de atribuire, în cazul aplicării procedurii de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de concesiune;
 - f)** justificarea motivelor pentru care entitatea contractantă a decis anularea procedurii de atribuire;
 - g)** atunci când este cazul, conflictele de interese identificate și măsurile luate în acest sens.
- (4)** Informațiile care fac obiectul alin. (3) lit. b) sunt următoarele:
- a)** denumirea candidaților sau ofertanților calificați și/sau selectați și motivele care au stat la baza acestor decizii;
 - b)** denumirea candidaților sau ofertanților respinși și motivele respingerii.

CAPITOLUL IV

Executarea contractului de concesiune

SECȚIUNEA 1

Subcontractarea

Art. 102. - (1) În aplicarea prevederilor art. 97 din Lege, entitatea contractantă are obligația de a stabili clauze contractuale obligatorii privind cesiunea de creanță legată de partea/părțile din contract care sunt îndeplinite de către subcontractanți, după începerea operării contractului de concesiune.

(2) În vederea determinării valorii creanței, ofertantul are obligația de a cuprinde în oferta sa denumirea subcontractanților și datele de contact ale acestora, partea/părțile din contract care urmează a fi îndeplinite de către aceștia, valoarea la care se ridică partea/părțile respective, precum și acordul subcontractanților cu privire la aceste aspecte.

(3) Prevederile alin. (2) nu sunt aplicabile în cazul contractelor de concesiune care nu prevăd o plată de disponibilitate pe parcursul derulării acestora.

SECȚIUNEA a 2-a

Modificarea contractului de concesiune

Art. 103. - Nu este permisă modificarea valorii unui contract de concesiune în conformitate cu dispozițiile art. 100 din Lege în așa fel încât noua valoare rezultată în urma respectivei modificări să depășească pragurile prevăzute de Lege sau de prezentele norme metodologice pentru publicarea unui anunț de concesiune sau a unui anunț de participare simplificat, în conformitate cu dispozițiile Legii sau ale normelor metodologice, sau să fi impus organizarea unei alte proceduri de atribuire decât cea aplicată pentru atribuirea contractului de concesiune respectiv.

Art. 104. - (1) Entitatea contractantă are obligația de a transmite spre publicare un anunț privind valoarea finală a contractului de concesiune, în termen de 30 de zile de la încetarea contractului de concesiune.

(2) Anunțul privind valoarea finală a contractului de concesiune se publică în SEAP.

SECȚIUNEA a 3-a

Finalizarea contractului de concesiune

Art. 105. - (1) Contractul trebuie să prevadă situațiile în care acesta poate înceta, după cum urmează:

a) la expirarea duratei stabilite conform angajamentelor din oferta prezentată de concesionar și a clauzelor contractuale specifice;

b) în cazul constatării unor abateri grave ale concesionarului de la îndeplinirea obligațiilor contractuale, prin rezilierea unilaterală de către concedent și cu plata unei despăgubiri în sarcina concesionarului;

c) în cazul constatării unor abateri grave ale concedentului de la îndeplinirea obligațiilor contractuale, prin rezilierea unilaterală de către concesionar și cu plata unei despăgubiri în sarcina concedentului;

d) în cazul în care interesul național sau local o impune, prin denunțarea unilaterală de către concedent, dar numai cu plata de despăgubiri juste și prealabile în sarcina concedentului;

e) în cazuri de forță majoră sau caz fortuit, când concesionarul se află în imposibilitatea de a continua contractul, prin renunțare fără plata unei despăgubiri.

(2) Suplimentar prevederilor alin. (1) lit. b), contractul de concesiune trebuie să conțină proceduri adecvate de rezolvare a neconformităților în îndeplinirea cerințelor de performanță și calitate stabilite potrivit art. 99 alin. (1), inclusiv penalități aplicabile în cazul constatării unor astfel de neconformități, până la corectarea acestora.

Art. 106. - (1) Părțile vor stabili în mod obligatoriu mecanismele de soluționare a divergențelor care pot să apară pe parcursul derulării contractului și instanțele învestite cu soluționarea acestor diferende.

(2) Părțile pot insera în contract clauza compromisorie care atribuie competența de soluționare a litigiilor izvorâte din executarea contractului instanțelor arbitrale.

Art. 107. - (1) Concedentul are obligația de a elibera concesionarului documente constatatoare care conțin informații referitoare la îndeplinirea obligațiilor contractuale de către acesta și a eventualelor prejudicii, în termen de 14 zile de la data finalizării contractului respectiv.

(2) În situația prevăzută la art. 92, documentul constatator se emite în termen de 14 zile de la data la care ar fi trebuit încheiat contractul de concesiune, dacă ofertantul nu ar fi refuzat semnarea acestuia, sau de la data de la care a fost reziliat acesta, în situația în care există contract semnat.

(3) Entitatea contractantă are următoarele obligații:

a) să elibereze un exemplar al documentului constatator contractantului;

b) să păstreze un exemplar la dosarul concesiunii.

(4) Documentele constatatoare emise de către entitatea contractantă în conformitate cu prevederile alin. (1) și (2) pot fi contestate potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Documentele constatatoare emise de către entitatea contractantă în conformitate cu prevederile alin. (1) și (2) se publică în SEAP, după expirarea termenelor de contestare prevăzute de Legea nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

(6) Entitatea contractantă poate emite document constatator unui subcontractant la solicitarea acestuia și numai în cazul prezentării contractului de subcontractare și a recepțiilor aferente.

(7) Atunci când ia decizia de respingere a unui candidat/ofertant, pe baza unui document constatator, comisia de evaluare are obligația de a analiza dacă acesta reflectă îndeplinirea condițiilor cumulative prevăzute la art. 81 alin. (1) lit. f) din Lege.

Art. 108. - Atunci când o entitate contractantă care atribuie contracte de concesiune apreciază că sunt întrunite condițiile necesare aplicării art. 35 din Lege, aceasta are obligația de a solicita Comisiei Europene să decidă, pentru activitatea relevantă pe care respectiva entitate contractantă o desfășoară, cu privire la aplicabilitatea aceluși articol, în condițiile și conform procedurii stabilite în cap. V din anexa la Normele metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului sectorial/acordului-cadru din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 394/2016.

CAPITOLUL V

Dispoziții finale și tranzitorii

Art. 109. - (1) Funcția de reglementare, asistență și sprijin operațional, control ex-ante, conciliere și monitorizare a contractelor de concesiune reglementate de Lege și de prezentele norme metodologice este asigurată de ANAP, în conformitate cu dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 634/2015 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Achiziții Publice.

(2) Funcția de control ex-post în legătură cu atribuirea contractelor de concesiune este asigurată de Curtea de Conturi și de ANAP.

Art. 110. - (1) În aplicarea prezentelor norme metodologice, președintele ANAP are dreptul de a emite ordine și instrucțiuni.

(2) Anexele nr. 1-3 fac parte din prezentele norme metodologice.

Matricea preliminară de repartiție a riscurilor de proiect

Lista generală de referință a riscurilor pentru un proiect de concesiune de lucrări

Categoria de risc	Descriere	Consecințe
1. Riscuri referitoare la locație		
Structura existentă (reabilitare/modernizare)	Structurile existente sunt inadecvate pentru a se adapta dezvoltării.	Majorarea costurilor și a timpului necesar pentru realizarea proiectului
Condiții de amplasament	Condițiile de sol neprevăzut de grele	Majorarea costurilor și a timpului necesar pentru realizarea proiectului
Titlul de proprietate	Creșterea costurilor și a perioadei necesare pentru achiziționarea terenului de la proprietari și/sau acordarea dreptului de utilizare a terenului respectiv	Majorarea costurilor și a timpului necesar pentru realizarea proiectului
Disponibilitatea locației	Accesul la o anumită locație nu poate fi negociat cu proprietarul acesteia.	Întârziere în implementare și creșterea costurilor
Aprobări	Nu pot fi obținute toate aprobările necesare sau acestea pot fi obținute sub rezerva unor condiții neprevăzute.	Întârzieri în începerea sau finalizarea proiectului și creșteri ale costurilor aferente realizării proiectului
Curățare și viabilizare	Pregătirea terenului are ca rezultat costuri mult mai mari decât cele prevăzute și necesită un timp cu mult peste termenii contractului.	Costuri și timp suplimentar pentru a finaliza proiectul
Moștenire culturală	Creșterea costurilor și a perioadei de timp ca rezultat al descoperirii unor situri arheologice și/sau patrimoniu național	Costuri și timp suplimentar pentru a finaliza proiectul
Mediu (1)	Amplasamentele pentru proiect prezintă un grad necunoscut de contaminare.	Costuri și timp suplimentar pentru a finaliza proiectul

Mediu (2)	În timpul implementării proiectului apar contaminări ale proprietăților adiacente, care au efect asupra proprietăților disponibile pentru proiect.	Costuri de decontaminare
2. Riscuri de proiectare		
Eșecul proiectării	Posibilitatea ca proiectarea părții private să nu îndeplinească specificațiile tehnice de calitate cerute	Creșterea pe termen lung a costurilor suplimentare sau imposibilitatea de a asigura serviciile pe termen lung
Deficiență de proiectare	Timp suplimentar necesar în realizarea planificării datorită lipsei de experiență	Întârzieri în începerea proiectului la data prevăzută și posibile costuri suplimentare
Depășirea costurilor proiectării	Proiectarea ia mai mult timp decât planificarea inițială, datorită lipsei de experiență.	Costuri și timp suplimentare necesare pentru a finaliza proiectul
Schimbări în proiectare de către ambele părți	Proiectarea nu este conformă cu specificațiile tehnice de calitate.	Costuri și timp suplimentar necesare pentru a finaliza proiectul
Întârzieri în obținerea avizelor/permiselor pentru teren	Nu pot fi obținute toate aprobările necesare sau sunt înregistrate întârzieri în obținerea acestora.	Întârzieri în începerea proiectului sau în finalizarea lui și creșterea costurilor aferente realizării proiectului
Întârzieri în obținerea aprobărilor	Întârzieri în obținerea autorizațiilor de construcție necesare, din cauza proiectării necorespunzătoare	Timp și costuri suplimentare pentru a finaliza proiectul
Schimbări ulterioare ale proiectării	Variații ale proiectării datorită problemelor apărute cu relocarea utilităților sau datorită schimbărilor din legislație	Întârziere în implementare și majorare de costuri
Studii specifice proiectării	Evaluarea impactului asupra mediului (EIM) ar putea necesita o perioadă mai lungă decât cea stabilită.	Timp și costuri suplimentare pentru a finaliza proiectul
Standarde referitoare la emisii	Operatorul nu respectă standardele stabilite pentru operare corectă.	Operarea facilităților are ca rezultat alterarea mediului.
3. Riscuri de finanțare a proiectului		
Insolvabilitate și risc aferent creditorului extern	Concesionarul (sau oricare dintre acționarii săi) devine insolubil sau efectuarea prestațiilor necesită o finanțare mai mare decât cea estimată de concesionar.	Neîndeplinirea prestațiilor solicitate de către Entitatea contractantă și pierderi pentru participanții la investiție
Indisponibilitatea finanțării	Concesionarul nu e capabil să asigure resursele financiare și de capital conform bugetului și în timpul prevăzut	Lipsa finanțării pentru continuarea sau finalizarea investiției

Modificări ale dobânzilor	Ratele dobânzilor sunt supuse schimbărilor, modificând astfel termenii financiari ai ofertei	Creștere/Scădere a costurilor proiectului
Finanțare suplimentară	Datorită schimbărilor de legislație, de politică sau de altă natură, sunt necesare finanțări suplimentare pentru reconstrucție, modificare, re-echipare etc.	Concesionarul nu poate suporta financiar costurile schimbării.
Modificări în sistemul de taxe și impozite	Pe parcursul implementării proiectului, sistemul de impozitare se poate schimba în defavoarea Concesionarului.	Impact negativ asupra veniturilor financiare ale Concesionarului
Profituri din refinanțare	Finalizarea investiției se face la un cost mai mic decât cel inițial.	Schimbare profitabilă în finanțarea proiectului
4. Riscuri aferente cererii și veniturilor		
Înrăutățirea condițiilor economice generale	Producerea unor schimbări fundamentale și neașteptate în condițiile economice generale care conduc la reducerea cererii pentru prestațiile contractate	Venituri sub previziunile financiare anterioare
Schimbări competitive	Altă investiție, care există deja, este extinsă sau îmbunătățită sau retarifată, astfel încât competiția în domeniul prestațiilor efectuate conform contractului crește.	Venituri sub previziunile anterioare, ca urmare a reducerii prețurilor și/sau scăderii cererilor, datorită concurenței
Concurență	Apariția pe piață a concurenților în domeniul prestațiilor efectuate, conform contractului, de Concesionar	Venituri sub previziunile anterioare ca urmare a reducerii prețurilor și/sau a reducerii cererii ca urmare a concurenței
Schimbări demografice	O schimbare demografică sau socioeconomică afectează cererea pentru prestațiile contractate.	Venituri sub previziunile financiare anterioare
Costuri de abordabilitate/ accesibilitate	Nivelul de trai al locuitorilor este afectat de condițiile economice nefavorabile	Venituri sub previziunile financiare anterioare
Schimbări majore ale inflației (1)	Rata actuală a inflației va depăși rata previzionată a inflației.	Depășirea costurilor de implementare a proiectului
Schimbări majore ale inflației (2)	Valoarea plăților efectuate în timp este afectată de inflație.	Scăderea, în termeni reali, a veniturilor din proiect
Publicitate adversă	Publicitatea adversă (negativă) generează schimbări în atitudinea publică.	Nivel scăzut de utilizare/conectări la rețele, nivel scăzut de contractare
5. Riscuri legislative/politice		

Schimbări legislative/de politică (1)	Schimbarea legislativă și/sau a politicii Concedentului care nu poate fi anticipată la semnarea contractului și care este adresată direct, specific și exclusiv proiectului, ceea ce conduce la costuri de capital sau operaționale suplimentare din partea concesionarului	O creștere semnificativă în costurile operaționale ale concesionarului și/sau necesitatea de a efectua cheltuieli de capital pentru a putea răspunde acestor schimbări
Schimbări legislative/de politică (2)	Schimbare legislativă și sau a politicii concedentului, care nu poate fi anticipată la semnarea contractului și care este generală în aplicarea sa (nu specifică proiectului) ceea ce conduce la costuri de capital sau operaționale suplimentare din partea concesionarului	O creștere semnificativă în costurile operaționale ale concesionarului și/sau necesitatea de a efectua cheltuieli de capital pentru a putea răspunde acestor schimbări
Retragerea sprijinului complementar	Concedentul își retrage sprijinul complementar, proiectul fiind afectat negativ.	Consecințe asupra veniturilor, întâzieri importante în implementarea proiectului sau proiectul ar putea fi oprit
Proces decizional defectuos	Implementarea proiectului ar putea întâmpina o puternică opoziție politică.	Întâzieri importante în implementarea proiectului sau proiectul ar putea fi oprit
Riscul valorii reziduale	Riscul că activele aferente proiectului, la finalizarea/expirarea contractului, nu vor fi predate condițiile prevăzute	Creșterea costurilor de întreținere/inlocuire a activelor
6. Riscuri naturale		
Război sau situații conflictuale	Izbucnirea războiului/a situațiilor conflictuale are ca rezultat întâzieri în implementarea proiectului și/sau costuri crescute de construcție/operare	Distrușterea sau deteriorarea activelor aferente proiectului
Cutremur și alte evenimente naturale	Cutremurele etc. au ca rezultat întâzieri și/sau costuri crescute de construcție	Distrușterea sau deteriorarea activelor aferente proiectului
Terorism	Actul de terorism generează întâzieri și/sau costuri crescute de construcție	Distrușterea sau deteriorarea activelor aferente proiectului
Forța majoră	Forța majoră, așa cum este definită prin Lege, împiedică executarea contractului	Distrușterea sau deteriorarea activelor aferente proiectului
7. Riscurile etapei de pregătire/atribuire		
Riscuri de pregătire	Proiectul nu îndeplinește cerințele legislației în domeniul privind pregătirea proiectului de concesiune.	Întâzieri importante în implementarea proiectului sau proiectul ar putea fi oprit

Opoziție publică față de proiect	Sprijinul scăzut sau o atitudine adversă a publicului față de proiect ar putea provoca întârzieri.	Întârzieri importante în implementarea proiectului sau proiectul ar putea să nu înceapă
Pregătirea necorespunzătoare a documentelor de atribuire	Lipsa de experiență în pregătirea documentației de atribuire determină întârzieri	Întârzieri importante în implementarea proiectului sau proiectul ar putea să nu înceapă
Semnarea contractului de concesiune	Lipsa de experiență cu privire la pregătirea și atribuirea contractelor de concesiune provoacă întârzieri în semnarea contractului	Întârzieri importante în implementarea proiectului sau proiectul ar putea să nu înceapă
8. Riscuri referitoare la construcție		
Dreptul de acces	Dreptul de acces la amplasament nu este negociat.	Întârziere în implementarea proiectului și creșterea costurilor
Soluții tehnice vechi sau inadecvate	Soluțiile tehnice propuse nu sunt corespunzătoare din punct de vedere tehnologic pentru a asigura realizarea proiectului	Venitul concesionarului scade sub datele de închidere financiară a proiectului, având ca rezultat pierderi. Concedentul nu primește prestațiile solicitate.
Disponibilitatea resurselor	Resursele necesare pentru finalizarea construcției costă mai mult decât estimările inițiale, nu au calitatea corespunzătoare sau sunt indisponibile în cantitățile necesare.	Creșteri de cost și, în unele cazuri, efecte negative asupra calității serviciilor furnizate în cadrul contractului; timp suplimentar necesar pentru a finaliza proiectul
Risc de defect ascuns	Defecte ascunse în structurile preexistente aferente proiectului și/sau în activele nou-construite	Creșteri de cost și efecte negative asupra calității serviciilor furnizate în cadrul proiectului; timp suplimentar
Risc cu privire la executare/finalizare	Construcția facilităților poate fi întârziată astfel încât furnizarea serviciilor incluse în proiect să nu poată începe la data prevăzută	Întârzieri importante în implementarea proiectului sau proiectul ar putea fi oprit
Risc de depășire a costurilor	Finalizarea construcției se face la un cost mai mare decât costul prevăzut inițial	Costuri și timp suplimentar necesare pentru a finaliza proiectul
Întârzieri în construcție	Apariția unui eveniment pe durata construcției, eveniment care conduce la imposibilitatea finalizării acesteia în termenul stabilit și la costul estimat	Întârziere în implementare și creșterea costurilor

Litigii de muncă/personal insuficient calificat	Lipsa personalului calificat pentru unele din etapele aferente proiectului	Întârziere în implementare și creșterea costurilor
Furnizare a utilităților	Utilitățile (de exemplu curent electric, gaz și apă) necesare pentru construcția proiectului nu sunt disponibile.	Costuri și timp suplimentar necesare pentru a finaliza proiectul
Insolvabilitatea subantreprenorilor sau a furnizorilor	Riscul legat de nerespectarea obligațiilor subantreprenorului/ furnizărilor sau insolvabilitate	Costuri și timp suplimentar necesare pentru a finaliza proiectul
Condiții meteo nefavorabile	Inundarea amplasamentelor împiedică construcția, provocând întârziere și costuri crescute	Întârziere în implementare și creșterea costurilor
Variație excesivă a contractului	Prea multe modificări în obiectivul lucrărilor, datorate costurilor crescute, schimbărilor legislative etc.	Întârziere în implementare și creșterea costurilor
Lucrări defecte	Defecte descoperite în lucrările de construcție, care provoacă costuri suplimentare și/sau întârziere	Costuri și timp suplimentar necesare pentru a finaliza proiectul
Explozibile	Descoperirea de muniție/dispozitive neexplodate în zona amplasamentului pentru proiect împiedică finalizarea construcției la timp.	Întârziere în implementare și creșterea costurilor
Securitatea pe șantier	Securitatea deficitară duce la furturi și/sau deteriorarea echipamentului sau a materialelor.	Întârziere în implementare și creșterea costurilor
Lipsa angajamentelor părților	Lipsa de experiență în domeniul implementării concesiunilor de lucrări și servicii poate conduce la neîndeplinirea obligațiilor de către ambele părți.	Întârzieri importante în implementarea proiectului sau proiectul ar putea fi oprit
Risc de asigurare	Riscurile asigurabile pot deveni neasigurabile pe durata de viață a proiectului sau creșteri substanțiale ale ratelor la care se calculează primele de asigurare.	Întârziere în implementare și creșterea costurilor
Proteste publice	Întârzieri în construcție provocate de tulburări și proteste publice	Întârziere în implementare și creșterea costurilor
Aspecte privind protecția mediului	Nu se respectă cerințele privind protecția mediului și nu se realizează monitorizarea efectelor semnificative asupra mediului	Rezilierea concesiunii
9. Riscuri de operare și de întreținere		

Schimbarea cerințelor concedentului în afara limitelor agreeate prin contract	Concedentul schimbă cerințele după semnarea contractului	Schimbarea cerințelor pe timpul realizării investiției conduce la modificarea proiectului și la creșterea costurilor de capital, după recepție
Resurse de intrare/input	Resursele necesare pentru operare costă mai mult decât cele estimate inițial, nu au calitatea corespunzătoare sau nu sunt disponibile în cantități suficiente	Creșteri ale costurilor și, în unele cazuri, efecte negative asupra calității serviciilor furnizate în cadrul contractului
Risc de furnizare a utilităților	Utilitățile (de exemplu, curent electric, gaz și apă) necesare pentru construcția proiectului nu sunt disponibile.	Costuri și timp suplimentar necesare pentru a finaliza proiectul
Soluții tehnice vechi sau neadecvate	Soluțiile tehnice propuse nu sunt corespunzătoare din punct de vedere tehnologic pentru a asigura realizarea proiectului.	Venitul concesionarului scade sub datele de închidere financiară a proiectului, având ca rezultat pierderi. Concedentul nu primește prestațiile solicitate.
Risc de disponibilitate	Lucrările și serviciile care fac obiectul contractului nu sunt furnizate sau nu îndeplinesc specificațiile tehnice de calitate prevăzute în contract.	Întârzieri importante în implementarea proiectului sau proiectul ar putea fi oprit
Capacitate de management	Concesionarul nu își poate îndeplini obligațiile conform contractului.	Lucrările și serviciile care fac obiectul contractului nu sunt furnizate.
Risc de depășire a costurilor	Costurile de operare sunt mai mari decât cele costurile de operare previzionate.	Costuri și timp suplimentar necesare pentru a finaliza proiectul
Risc de defecte ascunse	Defecte ascunse în structurile preexistente aferente proiectului și/sau în activele nou-construite	Creșteri de cost și efecte negative asupra calității serviciilor furnizate în cadrul proiectului; timp suplimentar necesar
Condiții neprevăzute	Condiții neprevăzute cauzează costuri mai mari de întreținere pentru activele noi și cele existente.	Creșteri de cost și efecte negative asupra calității serviciilor furnizate în cadrul proiectului; timp suplimentar necesar
Întreținere și reparații	Costul de întreținere a activelor poate diferi de costul de întreținere prevăzut inițial.	Creșterea costurilor, cu efecte negative asupra acțiunilor întreprinse până în acel moment.

Lipsa angajamentului părților	Lipsa de experiență în domeniul implementării concesiunilor de lucrări și servicii poate conduce la neîndeplinirea obligațiilor de ambele părți.	Întârzieri importante în implementarea proiectului sau proiectul ar putea fi oprit
Risc de asigurare	Riscurile asigurabile pot deveni neasigurabile pe durata perioadei proiectului sau creșteri substanțiale ale ratelor la care se calculează primele de asigurare.	Întârzieri în implementarea proiectului și creșterea costurilor
Întreținere	Întreținerea activelor finalizate nu corespunde specificațiilor tehnice de calitate stipulate în contractul de concesiune.	Activele sunt predate concedentului la sfârșitul duratei de viață a proiectului într-o condiție necorespunzătoare.

ANEXA Nr. 2
la normele metodologice

Componentele-cheie ale Mecanismului de plată pe bază de disponibilitate

	Părți componente ale plății	
	Componentă de plată	Deduceri/penalizări corespunzătoare
Plată netă către concesionar	Plată brută de disponibilitate	Deduceri din plata de disponibilitate
	Plată relaționată nivelului de performanță	Deduceri relaționate nivelului de performanță
	Plată relaționată nivelului siguranței	Deduceri relaționate nivelului siguranței
	Plata pentru finalizarea înainte de termen a lucrărilor	Penalizare pentru finalizarea cu întârziere a lucrărilor
	Factor de indexare	
	Plată relaționată volumului de trafic	Deduceri relaționate volumului de trafic
	Suprafață de rulare	
	Piste de bicicletă	

ANEXA Nr. 3
la normele metodologice

Elemente-cheie ale unui Mecanism de plată pe bază de disponibilitate

Parte componentă	Elemente	Aspecte relevante
Plata de disponibilitate	- Sumă brută	Periodicitatea efectuării plăților și fundamentarea acestora
Deduceri din plata de disponibilitate	- Momentul zilei - Momentul anului - Lungimea drumului - Perioadă de indisponibilitate - Gravitatea indisponibilității - Repetare	Caracteristicile disponibilității Deduceri în funcție de nivelul riscului asumat
Plată relaționată nivelului de performanță	- Aderență - Deșeuri - Spațiu verde - Inspecții - Semnalizare - Deszăpezire - Fluidizarea traficului după producerea unor accidente - Întreținere de iarnă - Realizarea raportărilor	Impactul asupra nivelului de performanță prevăzut în contract Evaluări, analize și măsurători
Deduceri relaționate nivelului de performanță	Valoarea punctului de penalizare	Deduceri în funcție de nivelul riscului asumat
Plăți/Deduceri relaționate nivelului siguranței	Măsuri de siguranță care intră în sfera obligativităților concesionarului	Deduceri în funcție de nivelul riscului asumat
Plata pentru finalizarea lucrărilor înainte de termen a lucrărilor	Sistem de bonificații pentru finalizarea lucrărilor înainte de termen	Nivelul bonificațiilor acordate

Penalizări pentru finalizarea cu întârziere a lucrărilor	Deduceri pentru finalizarea cu întârziere a lucrărilor Impactul asupra duratei concesiunii	Nivelul deducerilor
Factor de indexare	Identificarea componentelor de plăți care urmează a fi indexate, precum și stabilirea formulei de calcul	
Altele	Timpi medii de transport Reducerea zgomotului Controlul traficului	Ponderea acestor criterii